

SKLEPI OKRAJNEGA ZBORA PROIZVAJALCEV

Predvsem proizvodnost in rentabilnost

Zbor proizvajalcev je na svoji seji dne 10. avgusta, kateri so prostovoljno predstavili različne gospodarske organizacije, analiziral in razpravljal o gibanju gospodarstva v prvem polletju letos, posebno s stališča gibanja proizvodnje in izvoza ter izvajanja priporočil resolucije in sklepov zbora proizvajalcev od 8. junija 1962. Na podlagi predloženega materiala, poročila predsednika OLO in diskusije je zbor proizvajalcev sprejel naslednje sklepe:

1. Dosledno je treba izvajati priporočila, sprejeta z resolucijo na zadnji seji zbora proizvajalcev, ter se z vso intenzivnostjo boriti za izvedbo še nerealiziranih sklepov. Pri tem se ponovno nagaja:

a) pospešitev izvajanja že sprejetih sklepov o združevanju podjetij in iskanju boljših organizacijskih oblik;

b) sprčo proizvodnih in izvoznih nalog je takoj organizacijsko izvesti predvidene ukrepe na področju bančništva;

c) gospodarska zbornica se bo morala čimprej kadrovske konsolidirati, tako da bo lahko s primernimi študijami in analizami konkretno nakazala nadaljnji razvoj gospodarstva v posameznih dejavnostih in pomagala pri reševanju tekoče problematike;

d) uporno se je treba boriti proti vsem subjektivnim silam, ki zavirajo dosledno izvajanje sprejetih priporočil in sklepov, ter po potrebi tudi administrativno ukrepati.

2. Gospodarske organizacije morajo začeti z intenzivnejšim proučevanjem njihovega položaja v novih pogojih gospodarjenja, zlasti s stališča proizvodnosti in rentabilnosti ter konkurenčne sposobnosti na tržišču. V ta namen morajo pripravljati dolgo-

ročne programe razvoja, ki bodo upoštevali nove pogoje gospodarjenja v smeri koncentracije in specializacije posameznih dejavnosti.

3. Še nadalje je treba intenzivno spremljati izvoz s tem, da se pripravljajo ustrezne analize za konkretno ukrepanje povsod tam, kjer nastopajo ovire oziroma se kažejo možnosti večjega izvoza.

4. Sprčo zelo perečega problema v zvezi z velikimi neobdelanimi površinami kmetijskih zemljišč je potrebno, da gospodarska zbornica skupno s kmetijskimi proizvajalnimi organizacijami in občinami prouči, kako in na kakšen način vključiti te površine v rentabilno proizvodnjo. To je treba čimprej pripraviti, da bi se lahko lotili realizacije že za kmetijsko letino 1963.

5. Gospodarske organizacije bodo morale vprašanju utrjevanja organov delavskega upravljanja in ekonomskih enot posvetiti večjo skrb s tem, da se pristojnosti osnovnih enot proizvajalcev uredijo s poslovniki in pravilniki.

Individualna merila za ugotavljanje uspeha pri delu je treba postaviti tako, da bo dohodek poedinca odvisen od uspeha pri delu. Težiti je za tem, da se prejemki od 10.000 do 15.000 dinarjev odpravijo tako, da se ustva-

rijo pogoji za hitrejši premik v višjo plačno skupino.

6. Pri gradnjah in opremljenosti objektov, tudi gostinsko-turističnih, morajo investitorji iskati najekonomičnejše izvedbe ter predračunsko vrednost v vsakem primeru vskladiti z ekonomskimi možnostmi predvidenega objekta. V teku obratovanja pa je treba po posebnih obračunih preverjati, v kolikšni meri je predvidena rentabilnost stvarno dosežena.

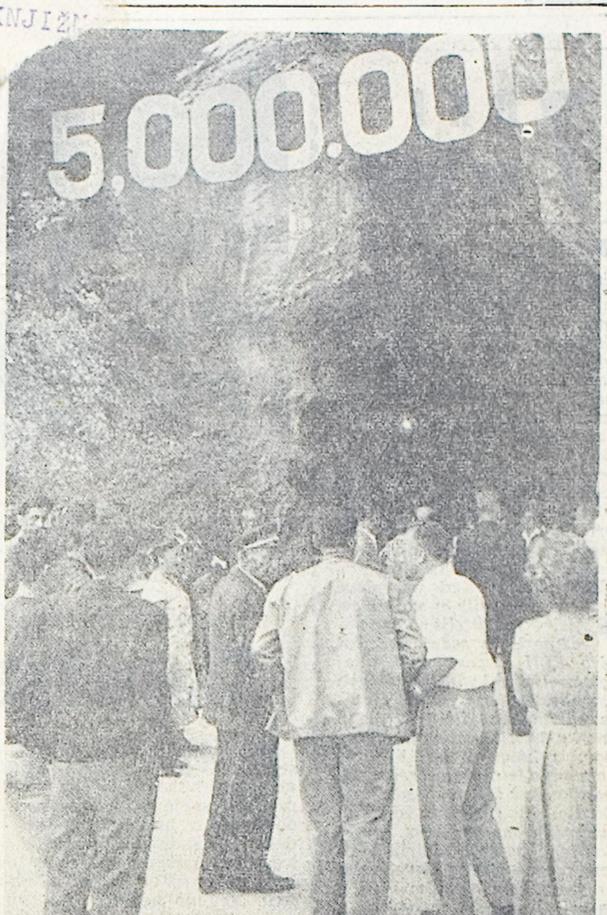
7. Občinske komisije za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka gospodarskih organizacij in zavodov naj nadaljujejo svojo dejavnost in uravnavaajo težišče svojega dela po nakazanih smernicah in potrebah bodisi k ponovnim pregledom dokumentacije, bodisi k dajanju smernic in navodil k osnutkom pravilnikov ter dokumentacije samostojnih zavodov.

8. Gospodarske organizacije ter zavodi in ustanove so dolžni podvesti vse potrebne mere, da se bodo dosledno spoštovala zakonska določila o čuvanju državne in poslovne tajnosti.

9. Zasedanje priporoča občinskimi zborem proizvajalcev, da se na svojem področju skupno z gospodarskimi organizacijami konkretno lotijo realizacije postavljenih nalog.

10. V cilju hitrejšega in učinkovitejšega reševanja gospodarskih nalog, ki se postavljajo v okviru okraja bo potrebno, da se razširjene seje zbora proizvajalcev vršijo pogosteje in bolj kontinuirano. Priporočljivo bi bilo, da se problematika obravnava tudi po posameznih dejavnostih s tem, da je temeljiteje in konkretnije obdelana. Analize in materiale naj v sodelovanju s podjetji in okrajno upravo pripravlja gospodarska zbornica.

11. Za prihodnjo sejo zbora proizvajalcev, ki naj bi bila v sredini septembra, je treba pripraviti analizo poslovanja gospodarskih organizacij za prvo polletje letos ter dopolnilno problematiko o gibanju proizvodnje in izvoza za prvih sedem oziroma osem mesecev letos.

Veliko pričakovanje

Tako bi lahko v dveh besedah označili prizor na gornji stiki minule nedelje popoldne pred vzhodom v Postojnsko jamo, kjer je velika množica ljudi čakala na vrnitev z obiska v jami pet milijonov obiskovalcev tega našega prelepega turističnega bisera. Muhasta botra Sreča je hotela, da je peti milijon obiskovalcev, odkar je Jama zanje odprta, dopolnila prikupna Italijanka, uradnica iz Padove Enrica Scaramelli. Kot predzadnja v petem milijonu obiskovalcev ji je delala družbo Hertha Laxe, Svedinja iz Malmöja, medtem ko je šesti milijon obiskovalcev »načel« naš izseljenec v ZDA Viktor Skok, doma iz Bača pri Ilirski Bistrici. Več o slavlju preberite na 3. strani

NA POTI DO KMETIJSKEGA KOMBINATA V ILIRSKI BISTRICI

Združitev obeh kmetijskih zadrug

Po dolgotrajnih pripravah ter proučevanju sta se slednjič tudi v ilirskobistriški občini združili obe kmetijski zadrugi. In sicer se je kmetijska zadruga »Tone Tom-

šič« (s sedežem v Knežaku) pripojila kmetijski zadrugi »4. junij« v Ilirski Bistrici. Obe zadrugi sta v zadnjem času tesno sodelovali, zlasti pri sestavi dolgoročnega dvajsetletnega načrta za razvoj kmetijstva na področju ilirskobistriške občine. Po združitvi, ki je popolnoma logična posledica načrtnega obnavljanja in razvoja v kmetijstvu, bo delo neprimerno lažje potekalo, zlasti še, ker se bo mogel ves strokovni kader, kmetijski inženirji in tehniki, posvetiti izključno svojemu strokovnemu delu. Na drugi strani obeta združitve celo zmanjšanje administrativnega aparata, v katerem so doslej po sili razmer izgubljali dragoceni čas tudi kmetijski tehniki. Poglavitna kmetijska panoga je in bo posledaj v še večji meri intenzivna živinoreja. Na ilirskobistriškem področju bodo po načrtu redili do 2000 glav mlečne govede, na knežakem področju pa se bodo v glavnem posvetili rejji pitane živine, ki naj bi štela 4000 glav. Skupna traktorska služba, ki ima že sedaj 18 traktorjev, bo ob intenzivnejšem izkoriščanju neprimerno bolj rentabilna, kakor je bila doslej. Od spomladi do jeseni bodo traktorji vpreženi v poljedelska dela

in sadjarstvo, pozimi pa bodo služili v gozdarstvu. Po združitvi se bo kmetijstvo tudi tržno lažje in izdatneje uveljavljalo, ker bo nastopalo enotno. Že za letos se združenima kmetijskima področjema obeta okrog 650 milijonov dinarjev realizacije, po delni načrti obnovi, ki razen živinoreje obsega tudi sadjarstvo, pa pričakujejo proizvodnjo v vrednosti do dveh milijard.

V zvezi z združitvijo obeh zadrug že tudi potekajo razgovori o tem, da bi se pridružila še živilska predelovalna industrija. Zamisel je tem bolj upravičena, ker je vendar povsem logično, da sodi neposredno h kmetijski proizvodnji tudi predelovalna industrija. Sprčo še te združitve je pričakovati, da bo imela ilirskobistriška komuna močan kmetijski kombinat.

FINANČNI SPORAZUM MED ITALIJO IN JUGOSLAVIJO Ob prijateljskem sodelovanju

Te dni se je mudil v Rimu na uradnem obisku državni sekretar za zunanjo trgovino Sergej Kraigher in imel več razgovorov z italijanskim ministrom za zunanjo trgovino Luigijem Pretijem. Jugoslovanskega državnega sekretarja sta sprejela tudi predsednik in podpredsednik italijanske vlade Fanfani in Piccioni, ki je tudi zunanji minister.

Ob zaključku rimskih razgovorov sta državni tajnik Sergej Kraigher in trgovinski minister Luigi Preti podpisala sporazum med FLRJ in Italijo, ki omogoča Jugoslaviji, da v naslednjih štirih

letih izkoristi v Italiji kredite v skupnem znesku 70 milijonov dolarjev. Razen tega sporazuma je bil podpisan še finančni aranžma v znesku osem milijonov dolarjev z 8-letnim odplačilnim rokom.

Sestanek v vesolju

Oba vesoljska pilota, Nikolajev in Popovič, ki sta vodila po vesolju ladji »Vostok III« in »Vostok IV«, sta to sredo zjutraj dobila navodilo, naj se spustita iz vesolja ter pristaneeta na Zemlji. Po poročilih iz Moskve je prvi pristal Nikolajev, in sicer ob 7.55, koj za njim pa Popovič ob 8.01 po moskovskem času. Oba pilota sta po predvidenem načrtu srečno pristala. Izjavila sta, da se imenitno počutita in da sta opravila zaupano jima nalogo v celoti. Pilot Nikolajev je z vesoljsko ladjo 63-krat obkrožil Zemljo in preletel v 94.25 urah 2 in pol milijona kilometrov. Pilot Popovič, ki so ga izstrelili v vesolje dan kasneje, pa je v 70.59 urah obkrožil Zemljo 47-krat ter preletel približno 2 milijona kilometrov. Več o tem preberite na 2. strani.

ZEPNI NAČRT KOPRA

Mali Koper ima s predmestji okoli 230 ulic in uličic in pravijo, da bi bile postavljene druga ob drugi dolge 17 km. To je morada malo pretirano, res pa je, da je malo Koprčanov, ki bi že vse prehodili, še dosti manj pa tistih, ka bi za vse vedeli. Dolgo stikavanje in povpraševanje je čisto potrebno, da ne le tujec, marveč tudi domačin najde katero manjšo ali bolj skrito ulico. Da temu odpomore, je pripravilo koprsko turistično društvo načrt Kopra s Semedelo, ki zajema vse ulice, trge in nabrežja. Mimo tega bo imel vse koprške znamenitosti in najvažnejša podjetja, ki zanimajo turista. Ker bodo o tem dodani tudi nainujnejši podatki, bo načrt služil prav vsem. Načrt bo izšel v prospektni zepni obliki v štirih barvah, da ga bomo lahko primerjali z lepimi načrti velikih mest. Izšel bo v kratkem.

NOVI VODOVOD — PRIDOBITEV ZA VSO OKOLICO

Padna je praznovala

Ko je stekla minulo soboto popoldne po ceveh novega vodovoda v hrbovski vasi Padna nad Sečoveljami, je bila za tehnike Vodne skupnosti Primorske v Kopru, ki so vodovod gradili, končana prva etapa gradnje višinskega vodovoda. Za vaščane pa je bil to eden izmed največjih praznikov v njihovi zgodovini.

Padna je bila praznično okrašena in pred tremi javnimi izlivki so se zbrali domačini in zlasti žene, ki so doslej nosile vodo iz doline, so občudovale močne curke vode, ki so tekli iz pip. Razen vaščanov so slovesnosti prisostvovali tudi predstavniki ObLO Piran, množičnih organizacij ter Vodne skupnosti.

Slovesnost je začel predsednik krajevnega odbora Franc Pribac, nato pa je pred nekdanjo šolo, ki

so jo preuredili v prosvetni dom, govoril občinski odbornik Ivan Pribac. Omenil je, da so vaščani za gradnjo padenskega vodovoda opravili več kot tisoč prostovoljnih delovnih ur in da so si s pomočjo piranske komune in Vodne skupnosti priborili eno izmed največjih dragocenosti v vsakdanjem življenju in nadaljnjem gospodarskem razvoju tega dela občine.

Predsednik ObLO Piran Jakob Draksler je v imenu občinskega ljudskega odbora izročil vodovod v upravljanje vaščanom in pri tem med drugim dejal, da je ta delovna zmaga piranske komune toliko bolj pomembna, ker bo napeljava vodovoda v te kraje omogočila izboljšanje kmetijstva.

Predstavnik Vodne skupnosti tovariš Benčič je Padenčanom

predlagal, naj osnujejo odbor, ki bo skrbel za gospodarjenje z vodovodne in po možnosti zbiral vodne prispevke za njegova morebitna popravila.

Veliko slavje so zaključili s pestrim sporedom, ki so ga pripravili vaški otroci pod vodstvom tovariša Gojkoviča.

Ta prva etapa gradnje višinskega vodovoda je veljala 30 milijonov dinarjev in z njo je dobila pitno vodo le Padna. Da so napeljali vodovod, so morali premagati več kot 300 metrov višinske razlike. V načrtu pa je napeljava vodovodnih cevi še do Nove vasi in celo v Smarje. Seveda bo treba napraviti še nekaj novih zajetij, da bo dobilo pitno vodo 35 naselij, kar bo stalo okrog 120 milijonov dinarjev.

ZAVOD »PRIMORSKE PRIREDITVE SO PRIPRAVILE

Vrhunske kulturne prireditve

Gostovanje italijanskih opernih pevcev v Kopru in Piranu — Madžarski plesi v Kopru — Revija jugoslovanskih popevk v Kopru in Izoli

V soboto, 1. septembra zvečer, bodo v Kopru gostovali italijanski operni umetniki iz Rima: sopranistka Vera Montanari, tenorist Salvatore Puma in baritonist Enzo Mascherini z orkestrom in zborom rimske filharmonije, ki ga bo dirigiral Vincenzo Marini v znani Puccinijevi operi »Tosca«. Naslednjega dne pa bodo v Piranu italijanski operni umetniki: sopranistka Elvidia Ferracutti, tenorist Antonio Nardelli in baritonist Franco Verlingheri prav tako z orkestrom in zborom rimske filharmonije uprizorili Donizettijevo opero »Lucia di Lammermoor«.

Za obe gostovanji že sedaj vlada veliko zanimanje, saj bodo peli najuglednejši italijanski operni pevci in bosta obe predstavi izreden kulturni dogodek ob naši obali.

V nedeljo, 26. avgusta, bo gostoval v Kopru na Titovem trgu državni plesni ansambel iz Budimpešte. Okrog 50 plesavcev in pevcev bo izvedlo celovečerni program pesmi in plesov madžarske folklorne.

V petek, 17. avgusta, ob 20.30 bo v Kopru na Titovem trgu revija popevk, na kateri bodo nastopili znana pevka Lola Novakovič iz Beograda, Dragan Toković in drugi z orkestrom Metronom iz Beograda. Gostovanje te skupine pevcev in ansambla bo v soboto, 18. avgusta, v Izoli ob 20.30.

V vrsti vrhunskih kulturnih prireditev, ki jih obalnemu področju letos posredujejo Primorske prireditve, je treba zlasti omeniti tudi nastop 1. državnega ukrajinskega ansambla Verjovka iz Kijeva, ki je eden izmed najboljših interpretatorjev sovjetskih ljudskih plesov in pesmi. Ansambel, ki šteje okrog 120 članov, bo nastopil v nedeljo, dne 19. avgusta v Kopru, dne 20. avgusta pa v Piranu. Na sliki: Verjovčani predvajajo pesmi in ples z Dnjepra

7 DNI PO SVETU

V zadnjih štirih mesecih se je Argentina kar trikrat znašla pred nevarnostjo, da bi prišlo do krvavega obračuna med pristaši raznih strank in vojsko. V soboto zjutraj pa je vkorakala v glavno mesto države Buenos Aires uporniška vojska generala Montero. Leto se je sestalo s predsednikom republike Guidom in po štirnajsturnem razgovoru sta dosegla sporazum o mirni ureditvi spornih vprašanj med vlado in vojsko, kar je preprečilo prelivanje krvi. Z zamenjavo vodnega ministra je napetost popustila in vlada naklonjena kakor tudi uporniške čete so se vrnile v vojašnice.

Alžirski voditelji so se sporazumeli in sedaj politični biro FLN z zastopniki vilaj razpravlja o bodočih nalogah armade. Medtem pa je Francija odklonila Alžiriji kredit v znesku 30 milijard starih frankov, s katerimi naj bi krili naknadne letošnje proračunske izdatke, ker želi predsednik de Gaulle, ki sprejema določbe evianskih sporazumov glede določene pomoči Alžiriji — o tem razpravlja z izvoljenim predsednikom alžirske vlade.

Ko bo v New Yorku sklenjen sporazum med Nizozemsko in Indonezijo o prenosu oblasti nad Zahodnim Irianom, bosta verjetno obe državi ponovno vzpostavili diplomatske in trgovinske stike ter bi tako spravili s sveta eno izmed žarišč hladne vojne. Podpis tega sporazuma bo v prostorih OZN že prihodnji teden.

V Washingtonu sta se v okviru posvetovanja med visokimi funkcionarji ZDA in SZ, ki so že nastala stalna praksa v ameriško-sovjetskih odnosih, sestala ameriški državni sekretar Rusk in sovjetski veleposlanik Dobrinin in razpravljala o poslednjem razlogu ZDA glede prepovedi atomskih eksplozij. Nato sta govorila tudi o berlinskem vprašanju. Kaže, da taki sestanki v veliki meri ublažujejo hladno vojno in nudijo široke možnosti za kar najširšo izmenjavo mišljenj o posameznih prečilih problemih.

Pričakovati je, da bo že v kratkem sklenjena ločena mirovna pogodba med Sovjetsko zvezo in Demokratično republiko Nemčijo, o čemer nekateri menijo, da bi se s tem berlinsko vprašanje še bolj zapletlo. Ameriški politiki pa so prepričani, da te nevarnosti ni, »za kar se je treba deloma zahvaliti odkritim razgovorom z Moskvo«.

Konec septembra bo v bolgarskem mestu Varni ob Crnem morju mednarodni kongres za astronautiko, ki se ga bodo udeležili znanstveniki iz vsega sveta. Poudarek razprav bo izkoriščanje izsledkov astronautike v mirolnih namene.

Na razorožitveni konferenci v Ženevi je britanski delegat zavrnil zahtevo Sovjetske zveze, naj bi v prvem obdobju razorožitvenega procesa uničili vsa sredstva za prevažanje atomskega orožja. Vodja britanske delegacije je svoje stališče utemeljil z izgovorom, da bi ta ukrep oslabil atomsko moč zahodnih držav in da je domala nemogoče izvajati nadzor nad uresničitvijo takšnega načrta.

Minuli teden so v Sovjetski zvezi izvedli atomsko eksplozijo, ki je imela rušilno moč nekaj tisoč ton trinitrotoluola.

Pakistanski predsednik Ajub Kan je te dni predlagal, naj bi se Pakistan, Afganistan in Iran, ki so tri sosednje muslimanske države, združile v večjo politično celoto. Ta predlog je utemeljil z dejstvo, da so te tri države »stisnjene med Indijo in Sovjetsko zvezo«, kar narekuje ustanovitev močne unije.

13. avgust — obletnico berlinske krize, ki se je začela s postavitvijo berlinskega zidu, to je z zaporo meje med zahodnim in vzhodnim delom Nemčije, so proslavili samo v zahodnem Berlinu, ko je v vzhodnem predelu mesta bil običajen delovni dan. V zahodnem Berlinu so za nekaj časa ustavili delo in promet. Ta počastitev zapore meje pa je snet zaostrila nanetost, ki pa doslej ni povzročila večjih incidentov.

Poseben odbor OZN za kolonije je izglasoval resolucijo, naj Generalna skupščina podpre zamisel o takojšnji podelitvi neodvisnosti portugalski koloniji Mozambik. Za resolucijo je glasovalo 12 delegacij, ena se je vzdržala, proti pa so glasovale delegacije Avstralije, Velike Britanije, ZDA in Italije.

Vsna naša dežela postaja z vsakim dnem bolj zanimiva za tužce. Privlačijo jih največ naravne lepote, medtem ko se moramo o postrežbi in nudenju zahtevnega udobja še veliko naučiti. Takšen primer je prav gotovo zdaj že znameniti camping pri Pivki jami pri Postojni. Vedno je zaseden, žal pa se turisti (večinoma tužci) večkrat upravičeno pritožujejo zaradi pomanjkanja določenih živil, zlasti mleka in kruha v kosih, čez strežno osebje v restavraciji

Z OBČNEGA ZBORA LOVSKE ZVEZE KOPER MINULO SOBOTO V HRPELJAH

Skupni interesi lovstva in kmetijstva

Minulo soboto so se v Hrpeljah sestali delegati lovskih družin koprške lovske zveze, da bi obravnavali svoje delo v preteklem obdobju in napravili načrte za delo v prihodnje. V obsevnem in izčrpnem poročilu upravnega odbora zveze so bile zlasti poudarjene številne naloge, s katerimi se bo morala lovska organizacija spoprijeti, da bi rešila zlasti nekaj perečih problemov. V glavnem se ti ukrepi nanašajo na stanje v loviščih, kjer divjad povzroča občutno škodo na posevkih in nasadih — na obalnem področju fazani, na zgornjem pa prašiči in srnjaci. Sklenili so, da bodo tem problemom posvetili posebno pozornost in sprejeli tudi nekaj konkretnih ukrepov. Tako bodo na obalnem področju omejili stalez fazanov na najmanjšo možno mero, povečali pa stalez jerebic in nasadili morda tudi viržinski prepelco, povečali stalez skalnih jerebic (kotorn), na zgornjem področju pa v sodelo-

vanju z oblastvenimi organi in vsem prebivalstvom pošteno stopili na parklje čekanarjem. Pročuli bodo v sodelovanju s strokovnjaki ustrezne službe pri Inštitutu za gozdarstvo in lesno gospodarstvo problem škode po srnjadi, v sodelovanju z republiko lovske zveze pa vprašanje neposredne odgovornosti in načina vračanja škode, ker je prišlo zaradi enostranskega načina ocenjevanja in zahtevkov za povračilo škode do nekaterih nejasnosti, pa tudi do nestrpnih odnosov lovske organizacije v Brkinah do kmetijcev in narobe, kar je treba naglo urediti. Vsekakor ni na mestu ihtava izjava upravnika kmetijske zadruge Hrpelje, da bo izterjal vso zahtevano vsoto za škodo na krompirju v Odolini, pa čeprav je zadruga do zahtev postavlja na podlagi bajnega donosa treh vagonov krompirja na hektar. Čeprav je škoda določena, bo treba počakati najmanj na jesensko ugotovitev po-

vrpečnega hektarskega donosa krompirja na tem področju ter se je na tej podlagi pogajati, ne pa pošiljati že zdaj ultimativnih terjatev.

Da bi preprečili škodo, ki bi jo fazani povzročili v gozduju, so sklenili, da bodo zaprosili sekretariat Izvršnega sveta LRS za kmetijstvo in gozdarstvo za predčasni odstrel te divjadi, ki naj bi jo začeli streljati s 15. septembrom. Seznanili so navzočega predstavnika tega sekretariata Lojzeta Laknerja z zadevo in je njihovo stališče podprl tudi predsednik Lovske zveze Slovenije dr. Jože Benigar, ki je prav tako kot gost prisostvoval letni skupščini.

V poročilu in razpravi je zbor obravnaval stanje v organizaciji, strokovno in politično vzgojo članstva, pomanjkljivosti v administraciji in zaostreno odgovornost vseh uporabnikov družbenega premoženja glede na nove finančne predpise o njihovom poslovanju, vprašanje čuvske službe in odnosov do lovišč in divjadi in njih. Splošna ugotovitev je bila, da je lovstvo na področju koprške zveze napravilo velik korak v razvijanju socialističnih odnosov v smeri odpravljanja ožkih egoističnih gledanj in napačnega pojmovanja svojih lovskih pravic, zlasti kar zadeva materialno plat. Ugotovili so še zlasti lep napredek kinologije, saj ima že najmanj vsak drugi lovec koprške zveze svojega čistokrvnega pasemskega psa.

NA FERNETIČIH BO TREBA POISKATI

Pot iz zagate

Skoki »ozko obmejno grlo« ni več mogoče vsak dan hitro in gladko odpraviti po 60 do 80 avtovlakov in kamionov ter na stotine osebnih avtomobilov — Rešitev: zgraditi sodobno urejen obmejni blok, kjer bo šele mogoče dobro obvladati in streči neprestano naraščajočemu mednarodnemu in malo-

Malone na vseh obmejnih blokih in mejnih prehodih med Jugoslavijo in Italijo je prav v zadnjih letih tolikanj narasel promet, da mu ni več mogoče tako dobro in naglo streči, da bi bili ljudje zadovoljni. Posebno huda postaja zadeva in stiska na vseh tistih mejnih prehodih, skozi katere teče promet z motornimi vozili, osebnimi in tovornimi. Kakor na cestah sploh, tako je tudi na mejnih prehodih čuti, kako silno narašča motorizacija, bodisi za dnevno rabo, za turizem in še zlasti za tovarni promet. Čedalje večji blagovni menjavi med Jugoslavijo in Italijo razen prevoza po železnici v kar največji meri streže prevoz z avtovlaki in kamioni. Hudo pa na te mejne prehode pritiska kajpada tudi tranzitni tovarni promet.

Ko presojamo položaj na mejnih prehodih, je treba ugotoviti, da vlada najhujša zadeva na Fernetičih pri Sežani. Tu potekata sicer dve mejni poti, po železnici in po cesti. Po obeh se pretaka obilica osebnega in tovarnega prometa. Medtem ko železnica še nekako zmaguje promet in vse operacije, ki so v zvezi s tem mejnim prometom, pa postaja položaj na cestnem mejnem prehodu na Fernetičih tako rekoč nevzdržen. Tu nastaja v mejnem prometu že tako ozko grlo, da za vsakodnevno množico motornih vozil pogostoma preprosto ni več prostora. Kako le dnevno odpraviti skozi tako ozek prostor 60 do 80 avtovlakov in kamionov, ki neredko popolnoma zagozdijo cesto? Razen tega pa dnevno še odpraviti nekaj sto osebnih avtomobilov? Stiska doseže vrhunec kajpada zlasti v turistični sezoni, ko prav na ta mejni prehod pritiska cele kolone tujih osebnih vozil, ki se jim tako neznansko muči bodisi v Italijo ali pa k nam na Jadran. Kdo bi jim zameril?

Vsi, ki morajo dan za dnem v potu svojega obraza streči prometni stiski, ki vlada na Fernetičih, poudarjajo, da je treba v tem »ozkem grlu« najti primerno rešitev. Ta pa je samo ena: prostorninsko je treba prehod tako razširiti in sodobno urediti, da bo zlahka zmogel osebni in tovarni promet. Strokovni ogledi na samem kraju so že dali osnovo za primerno rešitev. Nemudoma bi bilo treba izdelati idejni načrt z vso dokumentacijo ter predračun, potem pa se takoj lotiti zgraditve tega važnega objekta. Samo po sebi pa se razume, da je treba ta problem reševati skupno, tako da

na Fernetičih ne bo več ozkega prometnega grla ne na jugoslovanski ne na italijanski strani. (Ž)

NOVICE IZ KULTURNEGA UDEJSTVOVANJA V PIRANU

Ob robu pestrega življenja

Nova kampinga v Strunjanu in Seči, obnovljena mestna kavarna v Piranu, novi nočni bar v Piranu, pa odstranitev nebodigatreba v portoroškem kopalnišču in še toliko tega in onega se prepleta letos z zaskrbljenimi ali vedrimi (kakor pač nanese priložnost...) o vremenu in o obisku turistov. Snovi za domače in nedomače kritike torej nič koliko!

So pa tudi dogajanja, ki zbujaajo mnogo manj, skoro bi rekli nič pozornosti, vsaj ne tiste klepetave, gostilniške. Pa vendar še zdaleč ne moremo reči, da so šle neopazno mimo nas, čeprav ne slišiš o njih besedice niti na ulicini v kavarni, še v naših časopisih komaj.

V mislih so nam male razstave, ki se druga za drugo vrste v dveh prtiličnih sobah Mestnega muzeja v Piranu.

Razstavi Tischbeinovich in Selbovich istrskih grafik iz leta 1842, odprti za Muzejskega tedna od 1. do 15. junija, je sledila (16. junija do 10. julija) razstava umetno kovaških izdelkov domačina Podobnikarja. Od 15. do 31. julija nam je pokazal svoje krasne domače motive slikar Pečarič, a od tedaj do 18. t. m. si lahko ogledamo zanimiva dela treh drugih domačinov: Ilonke in Mihaela Husar ter Stevana Siča. Prva dva sta v enajstih intarzijah in dveh reliefih v lesu prav mojstrsko prikazala lepe, pretežno domače motive, medtem ko je slednji, več čopiča, prenesel trinajst raznih — tudi največ domačih motivov deloma v olja deloma v akvarele.

O teh dveh prostorčkih se komaj kaj sliši. Obilni obiski domačinov in tužcev, ki prav zares ne skoparajo s pohvalami, pa nam dokazujejo, da so te razstave za Piran le — dogodek. Tiho in nevsiljivo se ukreduje vate, da od-

neseš s seboj prijeten občutek skromnosti, zanimivosti, lepote — kakor je skromna, zanimiva in lepa naša Istra.

Slikarja Tavželj in Zeleznik, ki bosta razstavljala od 18. t. m. do 2. septembra, oziroma od 2. do 16. septembra, bosta zaključila vrsto teh domačih prireditev; upamo pa in želimo, da bo Mestni muzej v Piranu nadaljeval svojo hvalevredno zamisel tudi v bodoče. MIKO

VARČUJTE Z VODO!

UPRAVA RIŽANSKEGA VODOVODA PRIPOROČA VSEM POTROŠNIKOM NA PODROČJU KOPRA, IZOLE IN PIRANA, NAJ TROŠIJO VODO ZMerno. — SAMO OB SKRAJNEM VARČEVANJU BO MOGOČE ZAGOTOVITI POTROŠNIKOM NEPRETRGANO DOBAVO VODE!

pisma uredništvu

Tovariši uredniki!

Javnost želim seznaniti o nekaterih nevedenostih vsakdanjega življenja na trgu. Kljub radikalnim spremembam pri reguliranju in stabilizaciji cen še vedno opažamo anomalije v poslovanju nekaterih podjetij v široki potrošnji. Trgovina je posredovavec potrošniških dobrin med proizvajalci in potrošniki, zaradi tega je njena pravica le v tem, da ustvarja tisto razliko med proizvodno in prodajno ceno, ki ji je potrebna za kritje najnujnejših potreb in stroškov prodaje na drobno.

V mlečni delikatesi pri ribarnici v Kopru prodajajo mleko po različnih cenah. Mleko, ki ga stranke kupujejo za potrebe gospodinjstva, stane 60 din liter, mleko, ki ga potrošniki spijejo v restavraciji v manjših količinah, pa stane 120 din liter. Razlika med tema dvema cenama je očitno prevelika in menim, da ni opravičljiva. Razlika je res prevelika, vendar je treba pri tem podčrtati še pomembnejšo ugotovitev, ki je bila glavni vzrok, da sem se odločil napisati ta članek.

Nekega dne sem v omenjeni restavraciji spil dva decilitra toplega mleka in plačal 25 din, kar pomeni, da stane liter mleka 125 din. Prodajavko sem vprašal za pojasnilo, vendar mi ni dala zadovoljivega odgovora. Pomislil sem, da je verjetno razlika v ceni zaradi stroškov gretja, zato sem se s ceno nekako sprijaznil. Kasneje sem se ogledal v podobni delikatesi v Izoli, kjer sem najprej popil dva decilitra toplega mleka in plačal 20 din, nato pa še dva decilitra surovega mleka in plačal 1 din. Začutil sem se in mlado trgovko opozoril na nizko ceno. Prodajavka mi je pojasnila, da se ni motila in da je prodajna cena mleka različna, »zaradi dejanskih stroškov«. Priznati moram, da sem bil nad vse presenečen. Nekaj dni po tem dogodku sem se ponovno znašel v mlečni restavraciji pri ribarnici v Kopru in prosil prodajavko 2 dcl surovega mleka. Prijazna prodajavka me je takoj postregla, ko pa sem mleko plačal, sem ugotovil, da je v Kopru še vedno vse po starem.

Danilo Ivančič, Koper

SOVJETSKA ZVEZA ZNOVA PRESENETILA ČLOVEŠTVO

Sestanek v vesolju

V Sovjetski zvezi so preteklo soboto izstrelili tretjo vesoljsko ladjo na krožno pot okoli Zemlje. Ladjo, imenovano »Vostok III«, ladijo je potil okoli Zemlje vodil pilot-kozmonavt major Andrian Nikolajev. Sovjetski znanstveniki in tehniki so za ta polet še bolj izpopolnili vesoljsko ladjo ter jo opremili z najrazličnejšimi aparati. Ves svet je presenečeno ostrmel ob tem dogodku, in to tem bolj, ker je to doslej najpopolnejši polet v vesolje. Za tem večje presenečenje pa so v Sovjetski zvezi poskrbeli s tem, da so še naslednji dan, torej to nedeljo, (po našem času okoli 13. ure) izstrelili v vesolje še vesoljsko ladjo »Vostok IV«, ki jo je vodil kozmonavt podpolkovnik Pavel Popovič. Tako sta hkrati od nedelje popoldne krožili okoli Zemlje dve vesoljski ladji. Pilot-kozmonavt sta kmalu vzpostavila med seboj radijsko zvezo ter se pogovarjata o tem, kako se počutita, kako delujejo naprave v vesoljskih ladjah, kaj opazujeta in kaj vidita. Vesoljski ladji sta krožili

okoli Zemlje s hitrostjo 28.000 km na uro ter vsakokrat obkrožila Zemljo v približno enakem času, to je v dobrih 88 minutah. Namen izstrelitve dveh vesoljskih ladij je bil v tem, da bi raziskali možnosti neposredne povezave med obema ladjama, koordinirali delo obeh kozmonavtov in ugotovili vplive enakih pogojev na človeški organizem med poletom v vesolju. Med poletom sta oba pilota beležila vtise in opazovanja, ki bodo dragoceni za nadaljnje polete v vesolje, na pot okoli Zemlje in na pot na Luno, ki jo je po napovedih tujih in sovjetskih znanstvenikov prav kmalu pričakovati. Tokratni polet dveh ladij hkrati so z največjim zanimanjem spremljali po vsem svetu. Državniki in znanstveniki iz vseh držav so med poletom nepretrgoma pošiljali v Sovjetsko zvezo prisrčne čestitke k doslej najbolj uspešemu poletu v vesolje. V sami Sovjetski zvezi pa so ta polet tehnično pripravili tako dovršeno, da so ga ljudje mogli spremljati celo na televizijskih

aparatih, ko so neposredno gledali, kako drvita pilota okoli Zemlje in kaj počneta v svojih kabinah. Razen tega pa je bila ves čas poleta radiotelefonska zveza med pilotom in Zemljo, tako, da sta pilota sproti pošiljala na Zemljo svoje vtise in ugotovitve, z Zemlje pa so se znanstveniki pogovarjali z njima, jima pošiljali sproti čestitke ter ju še bolj navduševali v tem podvigu.

Sovjetski kozmonavt, podpolkovnik Pavel Popovič, ki je odletel v vesolje z vesoljsko ladjo »Vostok IV«

III. razpis »Kajuhovih nagrad«

Z namenom, da bo narodnoosvobodilna vojna slovenskega naroda dobila v slovenski književnosti in publicistiki še večji poudarek, in z namenom, da bi pisatelje, pesnike, glasbenike, likovne umetnike ter zgodovinarje, zlasti pa vse, ki so kakorkoli sodelovali v NOV, še bolj zainteresirali za ustvarjanje del s tematiko narodnoosvobodilne vojne, razpisuje Zveza združenj borcev NOV Slovenije Kajuhove nagrade za leto 1963, in sicer:

- I. nagrada v znesku 400.000 dinarjev
- II. nagrada v znesku 300.000 dinarjev
- III. nagrada v znesku 200.000 dinarjev

Kajuhove nagrade se podeljujejo za izvirna dela, ki še niso bila objavljena in sicer: a) za roman, povest, pesniško zbirko, zbirko novel, dramo; b) za likovno delo; c) za glasbo; d) za dokumentarno delo; e) za spomine; f) za ilustracije in opremo knjig.

Za Kajuhove nagrade pridejo v poštev le dela, ki obravnavajo predvojna napredna delavska gibanja in borbo KPJ, narodnoosvobodilno borbo, koncentracijska taborišča in zapore.

Avtorji, ki se potegujejo za Kajuhove nagrade, morajo svoja dela predložiti v dvojniki, označena s šifro, v zapečateni kuverti pa svoj točen naslov. Vsak avtor lahko predloži več del, vendar pa mora biti vsako posebej šifrirano. Prejeta dela bo ocenjevala komisija, ki jo bo imenovala Zveza združenj borcev NOV Slovenije.

Na tečaju za Kajuhove nagrade sodelujejo vsi državljani FLRJ, proti katerim ni bil vložen kazenski postopek. Zadnji rok za oddajo del je 1. september 1962. Vsa nagrajena dela bo odkupila Zveza »Borec«. Dela z oznako »Za Kajuhove nagrade« pošljite na naslov: »Zavod »Borec«, Ljubljana, Titova 17. Nagrade bodo podeljene ob dnevu vstaje slovenskega naroda, 22. julija 1963.

Zveza združenj borcev NOV Slovenije

Sindikalne podružnice Kmetijske zadruge Postojna so minulo nedeljo priredile sektorsko tekmovalno traktoristov. Pred tekmovaljem so traktorji vozili skozi Postojno na tekmovalno mesto »Pri smrekah« blizu Hrašča, kjer so se pridni vozači pomerili med seboj v spretnosti vožnji in demonstraciji praktične uporabnosti svojih vozil

NEKAJ PODATKOV O GIBANJU IZVOZA IN UVOZA V KOPRSKEM OKRAJU

Kar najbolj mogoče povečati izvoz

Prvo polletje še ni prineslo najbolj zadovoljivega uspeha, saj je bilo izpolnjenega komaj 35,7% predvidenega letnega izvoza — V podjetjih bo treba podvzeti ostrejša mera glede racionalnega trošenja uvoznih surovin in reprodukcijskega materiala ter uvesti skrajno varčevanje z deviznimi sredstvi

Iz poročila o gibanju gospodarstva v prvem polletju povzemamo osnovno ugotovitev: izvoz ni potekal po določenem programu, večina podjetij je precej zaostala za predvideno izvozno dinamiko ter ni izpolnila prevzetih obveznosti. Čeprav se je v okraju, ki ima prav dobre izvozne pogoje, prav v zadnjih letih izredno povečal izvoz blaga in storitev, ni moč tega ugotoviti za letošnje prvo polletje, zlasti za prve letošnje mesece. Iz zbranih podatkov je razvidno, da se je celotni izvoz blaga in storitev ob koncu prvega polletja v primerjavi z lanskim polletjem povečal za 24%. Vendar pa je bilo izpolnjenega komaj 35,7% predvidenega letnega izvoza. V maju in juniju se je sicer izvoz okrepil, vendar še ne tako, da bi potekal po predvidenem načrtu.

75,5% vsega izvoza, vzhodno Evropo 18,4%, v Severno Ameriko 0,6% in na ostala tržišča 5,5 odstotka. Ob letošnjem polletju pa je sestava izvoza takale: zahodna Evropa 60,7%, vzhodna Evropa 18,5%, Severna Amerika 2,3 in ostala tržišča 18,5%. Iz sestave izvoza je sicer razvidno, da se je usmerjenost v zahodno Evropo nekoliko polegla ter je izvoz padel za 15%, povečal v Severno Ameriko in na druga tržišča.

Vrednost izvoza industrijskih podjetij je bila v prvem polletju v primerjavi z lanskim polletjem za 30% večja. Če pa bi upoštevali tudi nedokončano proizvodnjo v piranski ladjedelnici, bi znašal vrednostni porast okrog 46%. V primerjavi z lanskim polletjem so najmočnejše povezala izvoz naslednja podjetja: piranska ladjedelnica, izolska Mehanotehnika, Lesonit in tovarna organskih kislin v Ilirski Bistrici ter sežanska mlekarina. Tomos in sežanska industrija marmorja pa sta izvozila celo manj kakor lani v istem obdobju. Prav v zadnjih mesecih pa so močnejše dvignili izvoz v Delamarisu in Javoru.

Spričo stanja v naši zunanjetrgovinski bilanci in zaradi čedalje ostrejših mer pri uvozu (sestavni delov in reprodukcijskega materiala, ki ga je moč najti tudi doma) je nujno potrebno, da zlasti industrijska podjetja temeljito proučijo svojo uvozno politiko ter jo vskladijo s splošnimi načeli naše izvozne in uvozne politike. To velja še posebej za podjetja, ki več uvažajo kakor izvažajo. Podvzeti pa bo tudi treba ostrejša mera za racionalno trošenje uvoznih surovin in reprodukcijskega materiala ter sploh uvesti skrajno varčevanje v deviznimi sredstvi. Izvozno-uvozna podjetja pa naj nujno upoštevajo tudi to, da uvažajo blago, ki ga zares primanjkuje na domačem tržišču.

SLAVJE V POSTOJSKI JAMI OB PET MILIJONSKEM OBISKOVALCU MINULO NEDELJO

Praznično potrdilo svetovnega slovesa

Ob veliki udeležbi domačih in tujih gostov je Postojna minulo nedeljo popoldne proslavila pomemben dogodek v svoji zgodovini: prihod na obisk v jama petmilijonskega obiskovalca in začetek šestdeset milijona gostov, ki so v času, odkar je jama odprta za obisk turistom vsega sveta, obiskali ta prelepi biser kraškega podzemlja.

Bolj pestre izbire gostov bi usodni s pomočjo spretnega režiserja in organizatorja ne mogla

napraviti — kot se je to primerilo v nedeljo. Gostje so v glavnem vedeli, da bo nekdo med njimi tisti srečnež, ki bo kot petmilijonski obiskovalec stopil na motorni vlak in se odpeljal v jama, zato je bil prav na popoldanski obisk precejšen pritisk. V jama se je odpeljalo na ogled kar 517 obiskovalcev, med njimi tudi trojica z usodnimi številkami 83.147, 83.148 in 83.149, za katerimi so se skrivale številke 4.999.999,

5.000.000 in 5.000.001, kolikor je bilo od začetka v letu 1818 po jamskem vodniku Luki Čeču odkriti jami vseh obiskovalcev v njej. Jubilejna petmilijonska številka je padla v naročje prikupni 22-letni italijanski uradnici iz Padove, Enrica Scaramelli bo zato ta dan pomnila prav gotovo vse do smrti, pa če bo živela še sto let, kajti tako prijazenega in ljubeznivega sprejema po lastni izjavi nikakor ni pričakovala. Prejela in dala je koš poljubčkov, vrstili so se ob jami in darila. Srečen smeh je ozaril vse obraze, posebno pa še zadnje številko v štirih milijonih, švedsko turistko iz Malmöja Hertho Laxe, prijazno in dobrasrčno učiteljico iz daljne Skandinavije, ki je tudi prejela lepa darila s pristrnimi poljubi in objemi. Prav tako je bil daril in vsega drugega ob krepkem stisku rok deležen tudi naš izseljenec v Clevelandu v ZDA Viktor Skok, doma iz Bača pri Knežaku, ki je po 40 letih prišel na obisk v svoj stari kraj.

Vse tri je tudi obdarilo avto-turistično podjetje Kompas iz Ljubljane, katerega podružnica je organizirala iz Opatije izlet v Postojno, medtem ko je drugo grupo s Švedsi, v kateri je bila tudi Hertha Laxe, pripeljalo podjetje Kvarner Expres.

Po prihodu iz jame je srečne obiskovalce pričakala množica ljudi, pozdravil pa jih je direktor Zavoda Postojnske jame Elo Garzarolli, ki je za to priložnost na kratko orisal zgodovino Postojnske jame in drugih podzemskih naravnih krasot postojnske okolice. Razmah turizma v naši socialistični domovini je vplival tudi na naglo rast obiskov v Postojnski jami, kakor je ona sama bila največja privlačnost za tujce in pravcata vrata v našo turistično deželo, saj za slehernega tujega turista velja, da ni videl Jugoslavije, če ni videl Postojnske jame, ne glede na to, da je tudi želja vsakega Jugoslavana, ki se odpravlja na dopust, da bi obiskal tudi Postojno.

ALI NAM HOTELI RES NISO VEČ POTREBNI?

Iz skrajnosti v skrajnost

Pretiravanje ali skakanje iz skrajnosti v skrajnost je ena izmed tistih človeških lastnosti, ki jih tudi pri nas ne manjka. Ker posvečajo v turističnih deželah vedno več pažnje tako imenovani »gibljivemu« turizmu, ki išče ob lastnih motornih vozilih v prvi vrsti campinge in ne hotele, se je tudi pri nas pojavilo mnenje, da nam hotelov ni več treba. Urejali naj bi le campinge in kje se hotele. Ali je tako mnenje res pravilno? Kakor v večini stvari, je tudi tu resnica le polovična. Poglejmo za to trditve malo po svetu!

V Italiji, Avstriji, Franciji, Španiji itd. posvečajo zadnja leta res veliko sredstev za urejanje campingov in motelov, namejenih tistim »nestalnim« turistom, ki se danes pripeljejo v kraj s svojim avtom, jutri pa nemara že odbrže dalje. Pri tem pa pri nas pozabljamo na to, da razpolagajo v teh državah z naravnost velikanskim številom najrazličnejših hotelov, od preprostih do najbolj luksuznih. Campingi in moteli so jim tako le dodatek, dopolnilo. In pri nas? V Portorožu, Piranu in Izoli nismo zgradili po osvoboditvi nobenega novega hotela. Šele sedaj dosežemo z dozdavnimi itd. predvorne hotelske kapacitete. V Ankaranu smo adaptirali kovent kot hotel in samo v Kopru smo na novo zgradili hotel Triglav ter adaptirali hotel Galeb v stari stavbi. Drugi, povsem nov hotel v Postojni šele gradimo. Hotelske kapacitete so pri nas majhne in v glavni sezoni sploh nezadostne. Oglejmo si ob tem še goste! Še zdavnaj ni res, da ima večina turistov, ki nas obiskujejo, lastne avtomobile. Tisti turisti, ki prihajajo k nam iz Skandinavije, Nižozemske, Belgije pa tudi Zahodne Nemčije itd., in morda imajo avtomobile, si dobro premislijo, preden se jih poslužijo. Pot je predolga in predraga. Boljši je brzec ali celo letalo, za bližnje pa avtobus. Takih gostov je pri nas še vedno največ in jih bo tudi v bodoče. Poglejmo si sklepanje pogodb s tujimi potovalnimi uradi! Ti nas zalagajo z menjajočimi se skupinami. Ostajajo pri nas določeno število dni in so najzanesljivejši gostje. In čemu dajejo ti »ostie prednost? Vprašajmo naše hotelske recepcije. Je neka kategorija gostov, ki si žele bivanja v počitniških hišicah, a je nemara še večja skupina tistih, ki hočejo nastanitev v hotelu. V Ankaranu se boljši gostje zanimajo predvsem za konvent.

Taka je stvarnost, ki nam dovolj nazorno dokazuje, da je mnenje nekaterikov, da naj bi gradili poslej le še campinge in hotele, le toliko pravilno, kolikor jih potrebujemo za dopolnilo k

hotelom; ker pa hotelov še nimamo dovolj, potrebujemo tudi še te. Predvsem bi bilo potrebno graditi hotele še v Portorožu, saj ima vse pogoje za to, da jih napolni s stalnejšimi in dobriimi gosti, ki ljubijo komfort in udobnost. Bivanje v hotelu je mogoče v vsakem vremenu, v campu pa bo ob mrazu ali dežju le malokdo zadovoljen. Pobrals se bo in odšel. Tudi poletna vročina je znosnejša v hotelih kakor v motelih in weekendih niso mogoče. Pri novih načrtih in investicijah bo treba na to zelo resno misliti, posebno še na kategorijo A. Samo tako bomo mogli pribaviti k nam tudi najkvalitetnejše turiste. R.

Kako priti v Žusterne?

Lepo urejamo Žusterne in jo bomo uredili še lepše. Postala bo velika pridobitev za Koper pa tudi za turizem. Novo, sodobno urejeno kopalnišče, ki smo ga tako zelo poglašali. Prav tako udobno gostišče z vrtoom za sprehajalce, kopalce in turiste. Parkirni prostor, motel in bodoči park, ki naj vse to poveže. Na vse so mislili investitorji in projektanti, samo na nekaj ne. Na dohod za pešce.

Tretjina Koprčanov stanuje v Semeđeli in vedno še rastejo nove stanovanjske hiše. Vsi prebivalci tega velikega predmestja imajo na voljo eno samo ozko pot vzdolž ceste Koper—Semeđela — ozko in že močno kotanjasto, da hoja po njej ni nič več prijetna ne za tiste, ki so jo prisiljeni uporabljati, ne za tiste, ki se je poslužujejo za sprehode (saj druge sprehodne poti sploh ni). In potem cesta mimo Slavnikovih garaž in delavnice! Ob vsakem dežju je polna velikih luž, in gorje pešcu, če pridrvi mimo avtomobil ali avtobus. In teh gre mimo vse polno.

V razpisu za kredite zvezne Investicijske banke za nove turistične objekte smo videli mimo drugega tudi postavko — komunalni objekti. Niti v prvi niti v drugi prošnji za te kredite ni bilo nobene take postavke. Zanje bi bila seveda morala zaprositi občina, zakaj investitor Žusterne ne more biti tudi investitor poti. Nemara pa ima občina sama dovolj sredstev za to ureditev? Če jih ima, je v redu. Taka, kot je, pa pot za pešce od Kopra do Slavnika in od tam do Žusterne ob tako povečanem prometu ne more ostati, a tudi ne brez razsvetljave od Slavnika do Žusterne. R. G.

7 DNI DOMA

● Iz Dalmacije se je že začel izvoz namiznega grozdja. Letina je zelo ugodna in samo iz zadrškega področja bodo izvozili okrog 200 ton, medtem ko bodo v kratkem odpotali več sto ton namiznega grozdja tudi iz drugih vinorodnih predelov Dalmacije v Nemčijo, Avstrijo in Švedsko.

● Tudi letos je v Savinjski dolini hmelj bogato obrođil. Strokovnjaki menijo, da bo letošnji pridelek znašal okrog 3100 ton kljub temu, da so neugodne vremenske razmere še pred dobrim mesecem povzročale skrbni savinjski hmeljarjem. Znatne količine letošnjega pridelka bodo izvozili.

● Specialni kvas za pripravo živalske hrane bo začel izdelovati živilski kombinat v Zrenjaninu. V poskusni fazi proizvodnje izdelajo že okrog 1,5 tone te pomembne sestavine za izdelavo kakovostne živalske krme.

● V Bolivijo bomo izvažali tudi pluge, ki jih izdelujeta tovarni kmetijskih strojev Proleterka v Leskoncu in Lipos v Tuzli. Do leta 1964 bo Bolivija prevzela 180 tisoč plugov.

● Komisija strokovnjakov za ocenjevanje sadnih sokov na VIII. mednarodnem sejmu v Ljubljani je ocenila 82 vzorcev, od teh 70 domačih proizvodov 15 podjetij in 12 vzorcev, ki so jih poslale tovarne sadnih sokov iz Avstrije, Australije, Francije, Italije in iz Švice. Naiveč kolajn je dobila tovarna Fruktal iz Aidoušćine, saj si jih je zbrala kar 12.

● Banat, ki je doslej slovel po svojih obsežnih žitorodnih poljih, bo v kratkem postal znan tudi kot bogato ležišče nafte in zemeljskega plina. Samo letos v prvih šestih mesecih so pridobili že okrog 150 tisoč ton nafte, to je za 55 odstotkov več kot lani v istem obdobju. Položili so tudi več kot 60 km plinovoda, da bodo s plinom oskrbovali novo tovarno dušika v Pančevem: plinovod od Pančeva do Kikinde, ki je že v gradnji, pa bo dolg 160 km.

● Doslej je našo državo obiskalo skoraj 25 odstotkov več tujih turistov kakor lani. Julija je bilo okrog pol milijona inozemskih letoviščarjev samo v obmorskih krajih — predvsem v srednji in južni Dalmaciji. Kaže, da bo avgust dosegel rekord v primerjavi z zadnjimi leti.

● Do jeseni bo elektrificiranih nadaljnjih 40 km železniške proge, in to na odseku med Srbskimi Moravicami in Ogulinom. Tako bodo letos vozile vlake električne lokomotive na 130 km dolgi progi med Reko in Ogulinom, ki je najtežji del proge. Vsa železniška proga Reka—Zagreb, ki meri 230 km, bo dokončno elektrificirana do leta 1965.

● Do konca prihodnjega leta je predviden prvi del modernizacije vseh naših večjih železarn, kot so Zenica, Jesenice, Ravne, Nikšić in druge, za kar bo potrebnih 300 milijard dinarjev. Letos so železarne v Zenici, na Jesenicah, v Nikšiću in v drugih središčih črne metalurgije v prvih šestih mesecih izdelale več kot 800 ton jekla, kar že predstavlja prekorajitev polovice za letos planirane proizvodnje.

● V nedeljo, 12. avgusta, so v Turnišču pri Ptujju dali v poskusno obratovanje na novo zgrajeno tovarno močnih krmil, ki bo s približno 16.000 tonami letne proizvodnje močnih krmil zadovoljila potrebne perutninarske farme ter farme bekonov v tamkajšnjem kmetijskem kombinatu.

● Pet milijonov ton krušnih žitaric bomo pridelali že v prihodnjem letu, s čimer bi zadostili vsem domačim potrebam in tudi zagotovili nujne rezerve. Tako številni pridelki pa bo moč doseči s povečanjem površin, posejanih s pšenico na družbenem sektorju, s širšo uporabo zakona o izkoriščanju zemljišč, s povečanjem donosa ter izkoriščanjem vseh možnosti in predvsem rezerv pri pridelovanju pšenice.

● Mednarodna banka za obnovo in razvoj s sedežem v Washingtonu je pred kratkim odobrila naši državi posojilo v višini 30 milijonov dolarjev za izvedbo nacionalnega načrta razširjenja energetskih virov. To posojilo je v glavnem namenjeno financiranju gradnje hidroelektrične centrale v Baćini Baćti na Drini in razširjenju omrežja daljinovodov za približno 580 km.

Srečni izbranci botre Sreće minulo nedeljo v Postojni: naš izseljenec v ZDA Viktor Skok iz Bača pri Knežaku, Enrica Scaramelli iz Padove in Hertha Laxe iz Stockholma pred jamsko restavracijo po prihodu z jubilejnega obiska v jami. Nepričakovana sreča vsem trem kar žari z obrazov

NAŠ GOSPODARSKI KOMENTAR

Trd boj za dohitevanje

Po prvih mesecih letošnjega leta, ki so bili glede razvoja gospodarstva precej pod predvidevanji, se je stanje v zadnjem času precej izboljšalo. To sicer še ne pomeni, da bo možno doseči povsod tiste uspehe, ki smo jih predvidevali, vendar v celoti končni rezultati ne bodo daleč od plana.

Obseg kreditov za obratne namene v gospodarstvu se nenehno veča. Če upoštevamo strožje kriterije pri odobravanju teh kreditov in pa večjo previdnost podjetji pri naje-manju, lahko še iz tega sklepamo, da se dejavnost v našem gospodarstvu veča in ne nasprotno. Značilno je tudi, da se je zlasti v juniju letos znatno dvignila potrošnja denarja za osnovna sredstva, kar pomeni povečano dejavnost na področju investiranja, ki je bila v prejšnjih mesecih zelo nizka. Še vedno pa zaostaja ta potrošnja v koprskem okraju, saj do konca junija letos ni dosegla niti štirih milijard: to pa ni niti tretjina tistega, kar je bilo predvideno z okrajnim

planom. Na večji porast te potrošnje lahko računamo, ko bo prikazala svoje rezultate ladjedelnica in morda Splošna plova.

Značilno je, da je raven zaposlene delovne sile letos več ali manj stalno nad lanskim »ovprečjem«, saj je bila indeks konec decembra 103, konec junija pa 108. V skladu s tem je tudi porast proizvodnje zlasti v industriji in rudarstvu, ki je dosegla konec junija indeks 120. Pri tem pa ni povsem zadovoljiva ugotovitev, da se zaloga izdelkov stalno veča in so konec junija dosegli indeks 162, dočim so konec decembra lani znašale komaj 128. Tako stanje bo brez dvoma prisililo proizvajalce na razmišljanje in ukrepanje. Pri tem mislimo, da bodo morali prej ali slej zniževati cene, če bodo hoteli prilagoditi cene svojih izdelkov ravni prejemkov prebivalstva, ki so se več ali manj po zadnji reviziji in pregledu pravilnikov o delitvi čistega dohodka in o nagrajevanju ustalili na neki določeni višini in posredno pritiskajo na trg.

Življenjski stroški štiričlanske družine so sicer v juniju letos padli, kar pa še ne pomeni, da je do tega prišlo zaradi znižanja cen, temveč bolj zaradi manjše potrošnje in odrekanja določenim dobrinam. Indeks cen namreč v tem času niso prav nič nižji kot v prejšnjih mesecih, temveč delno celo nasprotno, kar velja zlasti za kmetijske pridelke.

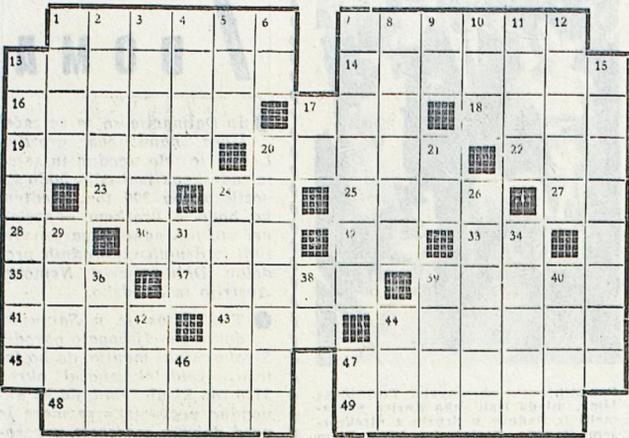
Posebno značilno je, da smo v zunanjetrgovinskem poslovanju dosegli znatne uspehe, kot uspeh zlasti štetjem, da smo postopno uspeli zaustaviti naraščajoči uvoz, ki je večal razliko v primerjavi z izvozom. Na ta način bomo lahko postopno zmanjševali deficit v naši zunanjetrgovinski bilanci s končnim ciljem, da bi jo uravnovesili. To predvideva tudi naš petletni perspektivni gospodarski načrt.

Naslednji meseci bodo odločilni. Zato se tudi naprej bije boj na vseh sektorjih gospodarstva, da bi dosegli ali se vsaj čim bolj približali predvidenim ciljem. —dt—

Številni kopalci, ki se vsak dan sončijo in hladijo v morski vodi vzdolž vse obale od Semeđele proti Izoli, so komaj dočakali, da je bil dograjen prvi del nove kopalniške obale v Žusterne. Še ne povsem dokončano kopalnišče je že sprejelo prve goste. Na lepi betonski ploščadi, ki se razteza daleč v morje, je po ves dan živahno vrvenje in čebljanje, vršič in veselo smejanje zadovoljnih starih in mladih kopalcev. Na sliki: pogled čez novo kopalnišče proti Kopru

Križanka

Vodoravno: 1. glavno mesto sultanata Omana, 7. veliki ruski pesnik in pisatelj («Evgjenij Onegin»), 13. ime francoske filmske igralke Carol, 14. špijon, 16. kipeec krilatega dečka, spremljevalca boginje Afrodite, 17. gora na Kreti, 18. pomanjkanje dežja, 19. ime predsednika ZAR Naserja, 20. prvi ameriški astronaut (John), 22. geografski termin, 23. visoka igralna karta, 24. kratice ljubljanskega razstavišnega prostora, 25. «električna» morska riba, 27. srbohrvaška in naša črka, 28. avtomobilska oznaka sarajevskega okraja, 30. sotočnica Drine, 32. kemični znak za tantal, 33. začetnici sodobnega slovenskega zborovodja in dirigenta, 35. rastlinska bodica, 37. trgovsko združenje v zahodni Evropi od 11. do 17. stoletja, 39. izrazna prvina v umetnosti, 41. transka denarna enota, 43. ime črnkega pevca Colea, 44. smotke, 45. kamniti meteorit, 47. praktične vaje študentov na visoki šoli, 48. hud glad, 49. mešanica strupov.

Navpično: 1. mati, 2. prijeten vonj, okus, 3. močno čustvo, 4. veliko nemško pristanišče, 5. pripadnik zahodne skupine starih Slovanov, 6. kemični znak za telur, 7. italijanska filmska igralka (Rossana), 8. enigma, 9. različna soglasnika, 10. kesanje, 11. v nordijski mitologiji čuvarica jabolka, ki daje bogovom večno mladost, 12. največji srbski komedlograf (Branislav), 13. akademski naslov za žensko, 15. polmilijsko mesto v Zvezni republiki Nemčiji, 17. italijanski spornik, 20. topovski izstrelek, 21. predlog, 24. zelo trd kamen, 26. zgodovinsko mesto pri Splitu, 29. značilni duh iz Shakespearovega «Viharja», 31. medmet, 34. ime nedavno umrlega

slovenskega igralca Potokarja, 36. bivša japonska prestolnica, 38. okrajšava za »starejši«, 39. žensko ime, 40. država v Prednji Aziji, 42. orožje s težavo, 44. del vodovodne instalacije, 46. kratica za »Ljudski odbor«, 47. kratica za veliko evropsko-azijsko državo.

kje so ladje

BELA KRAJINA je 8. avgusta prispelela v Trst.

BIHAC je na poti iz Surabaye v Masulipatnam.

BLED je z Reke prispel 17. avgusta v Dakar, od koder nadaljuje pot v Freetown, Monrovia, Takoradi, Tema, Lome in Lagos, kamor prispel predvidoma 11. septembra.

BOHINJ bo na vožnji iz Salvadorja prispel 21. avgusta v Dakar, od tod pa na Reko 1. septembra.

BOVEC bo iz Santosa prispel 20. avgusta v Montevideo, nato pa 24. avgusta v Buenos Aires.

DUBROVNIK je odplul iz Tržiča v Ploče.

GORANKA je 8. avgusta odplula iz Haikonga proti Hong Kongu in japonskim pristaniščem.

GORENJSKA je 12. avgusta prispela na Reko.

KORČAN je iz San Diego odplula proti sredozemskim pristaniščem.

LJUBLJANA je v Splitu.

MARTIN KRPAN je 14. avgusta priplula v Džibuti.

PIRAN je iz Norfolkke odplula proti Jadranu.

POHORJE je odplula iz Leningrada proti Jadranu.

ROČ je na poti iz Emdna proti Leningradu.

TREBUŠE je odplula iz Karačija proti Bombay, Madrasu in Singapuru.

ZELENGORA je 10. avgusta odplula iz Rotterdamu proti zahodnim italijanskim pristaniščem.

MALI OGLASI

DIPLOMIRANA EKONOMISTKA išče službo v uvozno-izvojni, špediterski ali prosvetni stroki. Ponudbe pod »Koper«.

ZAMENJAM DVOSEBNO STANOVANJE v Izoli, Smaregljeva ulica 6, za enako v Koprju.

ZAMENJAM LEPO TROSEBNO stanovanje v Koprju za enako v Semedeli ali v Izoli. Naslov v upravi Slovenskega Jadrana.

ZAMENJAM DVOSEBNO KOMFORTNO STANOVANJE v Umagu za enako ali večje v Koprju. Ponudbe pod »Koper-Umag« pošljite upravi časopisa.

HISICO, tudi v slabem stanju, kupim, najraje v okraju Koper. Janko Hribernik, p. Loče, Poljčane.

OB VAŠIH OBISKIH V TRSTU ne izpustite obiska trgovine »MAGLIABELLA« na Corsu Garibaldi št. 11 (Barriera) nekaj korakov od avtobusne postaje. Pri nas boste našli veliko izbiri pletenin, nogavic in perila za dame, gospode in otroke po najnižjih cenah v Trstu. Postreženi boste v vašem jeziku! Proti izrezku tega oglasa prejmete darilo!

DVOKOLESA od 7000 Lit dalje, **CIKLIMOTORJE** in **SKUTERJE** od 65.000 Lit dalje z večtrzijskimi prestavami, **MOTOCIKLE**, nove in rabljene — vam nudi **MARCON** v Trstu, Piazza Ospedale 6. Pošljamo kot darilne pakete v Jugoslavijo bicikle in vsa motorna vozila na dveh kolesih.

PREKLIC

Albina Dolenc, Lokev št. 157, preklicujem žalitve, ki sem jih izrekla 29. marca Alojzu Gombaču iz Lokve št. 165.

LETOŠNJI KNJIŽNI ZBIRKI

»Lipa I/1962«:

Sergeanne Golon: ANGELIKA
Mednarodni best seller. Knjiga vsebuje bogate avtentične podobe iz življenja Francije v 17. stol. od intrig in perverznejše izživljanja na dvoru Louisa XIV. do umazanih podzemlja starega Pariza. Mogočen, temperamentno pisan roman na skoraj tisoč sto straneh.
(Roman v dveh knjigah)

Mohamed Dib: ALZIRSKA TRILOGIJA
Knjiga vsebuje tri romane (Velika hiša, Požar, Statve), ki opisujejo človeške tegobe in upanja ter odkrivajo svojevrsten svet Alžirije neposredno pred revolucijo.

Karol Bunsch: PASJE POLJE
Zgodovinska povest opisuje slavno bitko pri Vroclavu, kjer so Poljaki prvič popolnoma potolkli vojsko nemškega cesarja.

»Lipa II/1962«:

David Herbert Lawrence: LJUBIMEC LADY CHATTERLEY
Sloviti roman — »prepevdana knjiga« — ki je mnoga leta razburjal angleške cenzorje in navduševal bralce. Slovenski prevod bo izšel po cenzuriranem originalu.

Bernard Gorský: MODERNI ROBINZON (delovni naslov)
Zanimiva zgodba o brodolomcu, ki se je rešil z najnujnejšimi potrebščinami na zapuščenem otoku in se skušal prebiti skozi težave... Kljub mnogim nevarnostim (kače in morski psi) si je pridobil nekaj borbne hrane, toda ni prenesel osamljenosti. Pozneje so ribiči po naključju našli na samotni čer in našli ostanke njegovega bivališča ter dnevnik, po katerem je znan francoski pisatelj ustvaril to delo.

Stephen Birmingham: MLADI GOSPOD KEEFE
Mladi ameriški pisatelj je glasnik nove ameriške generacije, ki stremi po smiselnejšem življenju, v katerem naj bi zdravo delo zamenjalo sedanje brezplodno pehanje za razuzdanim življenjem v brezceljnem okolju. V tem je največja pozitivna ideja romana, ki obravnava družinski konflikt.

Heinz G. Konsalik: DIAGNOZA RAK
Roman o najhujši bolezni, ki preganja modernega človeka, o sporu zagovornikov različnih metod zdravljenja, o usodah bolnikov in zdravnikov ter znanstvenikov — napeto in dramatično pisano literarno delo z največjo aktualnostjo. Roman je dosegel svetovni uspeh.

Krvojavci

V minulih štirih tednih so se javili Postaji za transfuzijo krvi v Izoli naslednji krvojavci:

KROJ IZOLA: Drago Rubina; **OBČINSKI KOMITE LMS:** Danilo Rožič; **OBČINSKI SINDIKALNI SVET KOPER:** Srečko Jereb; **OBČINSKI ODBOR SZDL KOPER:** Rado Pišot;

TOMOS KOPER: Džino Abram, Lučo Apolonio, Jože Bajželj, Alojz Benčič, Marko Borse, Božo Boršič, Hilarij Bučinel, Eda Cerkevnik, Ljudmila Cvetko, Pavel Candek, Marica Cendak, Stane Dabovič, Jolanda Deluk, Julijan Deško, Roman Dobnikar, Božidar Džipolo, Edvard Ekselenski, Andreja Fajdiga, Irena Ferleš, Ana Ferligoj, Drago Flinžgar, Karlo Forti, Srečko Fridl, Edo Furlan, Anton Globočnik, Viktor Jakomin, Božo Jerkovič, Dušan Kajfež, Tone Koprivec, Marjan Korva, Alma Križnič, Hinko Krkač, Marija Lončarovič, Herta Magerl, Otmar Maharič, Eida Markič, Franc Maričič, Gabrijele Mateo, Anica Medica, Ivan Mesarec, Boris Mozetič, Marija Mrhar, Livio Oblak, Andrej Osana, Rezika Perc, Julij Peroša, Avgust Petrinec, Mirko Plemenitič, Tončka Podgrajšek, Anton Podkrižnik, Slavka Podpečan, Kristina Pohlen, Stane Ponomarenko, Milan Povhe, Anton Prelec, Ernest Prodan, Antonija Radin, Milan Sajko, Albert Semprimožnik, Martin Smogavec, Bogdan Sotenšek, Amalija Spudič, Drago Snel, Ivanka Sotariha, Nadja Stoiković, Leposava Subotič, Alojz Škrbec, Anka Soba, Breda Stampfel, Janez Storgelj, Rudolf Skuklek, Ivo Svajger, Boris Tojnik, Ivan Toplak, Gvido Umer, Jože Urnank, Vinko Vžintin, Jože Volut, Anica Vuga, inž. Klement Vuga, Alojz Zadel, Ludvik Zahlita, Tatjana Zalar, Kristjan Zekar, Franc Zorman.

AVTOCOMMERCE KOPER: Nada Berlec; **ELEKTRO KOPER:** Radosta Furlanič, Franc Nahtigal, Bojan Ožbolt, Stanislava Ožbolt, Pavla Svagan, Aleksander Turk, Silvo Zagar; **GOSPODINJA:** Vida Rožnik; **IMEX KOPER:** Janez Grilc, Dalija Marion, Anica Meke, Katarina Parnjan, Giordano Sorta, Ivanka Zagar; **ISTRA-BENZ KOPER:** Selma Gordon, Oskar Gregorič, Anton Morato, Orlando Pez; **KROJ IZOLA:** Franc Bertonec; **MEHANOTEHNIKA:** Mirjam Budhina, Stane Jenko, Marija Skočir, Franko Slama, Hermina Reja; **OBLO KOPER:** Janko Kosmina, Ivan Kristan, Bruno Sterlinko, Dragica Žitko;

reke Koman, Marino Koterle, Kino Krnac, Nives Lukač, Danilo Morgan, Drago Radušič;

PROJEKT KOPER: Majda Polach; **RUDNIK SECOVLJE:** Jože Lapajne; **SOČA KOPER:** Anica Bandel, Albina Dobrin, Justina Falner, Božo Florin, Mimi Troha, Erminija Zetjal;

Spet vrsta nesreč na cesti

V zadnjih dneh, to je med 6. in 13. avgustom, je prometna kronika zabeležila kar 30 prometnih nesreč, pri katerih je bilo 27 teže ali laže ranjenih, dva sta bila mrtva in materialna škoda je bila po prvi oceni okrog 3 milijone 550 tisoč dinarjev. Vzroki so bili: neprevidnost v 13 primerih, vlnjenost v 3 primerih, izsiljevanje prednosti in nepravilno prehitjevanje v 5 in otroci v 6 primerih itd.

Tudi pešci so v zadnjem času zopet v večjem številu kot med šolskim letom, žrtve prometnih nesreč, kar kaže, da njihova pazljivost med počitnicami, ko je promet največji, popuša. Popuša pa tudi pazljivost staršev nad predšolsko mladino, ki večkrat zamenja cesto z igriščem.

Tudi pešci so v sedanjem gostem cestnem prometu velikokrat žrtve motorizacije. Morda bi bilo boljše, če bi pešci tam, kjer ni pločnikov, uporabljali levo stran cestišča, kajti tako bi se lažje izognili motornim vozilom, kot če gredo po desni strani, saj so v večji nevarnosti, da jih podere za njimi prihajajoče vozilo.

Med težje prometne nesreče v tem tednu sodijo:

Ivan Debevc je v Postojni v vinjenem stanju upravljal motorno kolo in se s sopotnikom zalezel v obcestno drevo. Avtobusni voznik Srečko Blatnik iz Kamnika je pri Hruševju prehitel 11-letnega kolešarja Miroslava in z avtomobilom trčil v drevo. Medtem, ko je bil on laže je bila njegova sopotnica teže poškodovana.

Skozi Bertoke je vozil Dunajčan Gerhard Fleck osebni avtomobil in podrl otroka Andreja Ježa iz Slapa pri Vipavi, ki je zaradi hudih poškodb kmalu po nesreči umrl. Kaže, da je bila obojestranska krivda, ki je terjala mlado življenje. V Kozini pa je našel smrt upokojenec Jože Turčinovič, ko je padel s kolesa.

PROGRAM DEJAVNOSTI LJUDSKE UNIVERZE V KOPRU V ŠOLSLEM LETU 1962/63

Šola za življenje

Šola za starše

Strokovno izobraževanje

Administrativna šola za odrasle (večerna)

Strojišni in stenografski tečaj, začetni in nadaljevalni

Knjižigovodski tečaj, začetni in nadaljevalni

Ekonomska srednja šola za odrasle (večerna)

Jezikovni tečaji — začetni in nadaljevalni — po direktni in intenzivni metodi

Angleški, nemški, francoski, italijanski, ruski in slovenski

Delo z izrednimi študenti

Pripravljalni tečaj za sprejemni izpit na pravni in ekonomski fakulteti

Predavanja za prvi in drugi letnik pravne, ekonomske in filozofske fakultete

Družbeno-ekonomska vzgoja

Šola za družbeno upravljanje — 6-dnevni in 1-dnevni seminarji za upravljavce

Večerna politična šola

Oddelki za odrasle

Oddelek za mladino

Oddelek za prosvetne delavce

Prijave sprejema Ljudska univerza v Koprju, Kreljeva ulica št. 5, tel. 21-362, do 31. avgusta 1962.

Šola za življenje

Šola za starše

Strokovno izobraževanje

Administrativna šola za odrasle (večerna)

Strojišni in stenografski tečaj, začetni in nadaljevalni

Knjižigovodski tečaj, začetni in nadaljevalni

Ekonomska srednja šola za odrasle (večerna)

Jezikovni tečaji — začetni in nadaljevalni — po direktni in intenzivni metodi

Angleški, nemški, francoski, italijanski, ruski in slovenski

Delo z izrednimi študenti

Pripravljalni tečaj za sprejemni izpit na pravni in ekonomski fakulteti

Predavanja za prvi in drugi letnik pravne, ekonomske in filozofske fakultete

Družbeno-ekonomska vzgoja

Šola za družbeno upravljanje — 6-dnevni in 1-dnevni seminarji za upravljavce

Večerna politična šola

Oddelki za odrasle

Oddelek za mladino

Oddelek za prosvetne delavce

Prijave sprejema Ljudska univerza v Koprju, Kreljeva ulica št. 5, tel. 21-362, do 31. avgusta 1962.

Šola za življenje

Šola za starše

Strokovno izobraževanje

Administrativna šola za odrasle (večerna)

Strojišni in stenografski tečaj, začetni in nadaljevalni

Knjižigovodski tečaj, začetni in nadaljevalni

Ekonomska srednja šola za odrasle (večerna)

Jezikovni tečaji — začetni in nadaljevalni — po direktni in intenzivni metodi

Angleški, nemški, francoski, italijanski, ruski in slovenski

Delo z izrednimi študenti

Pripravljalni tečaj za sprejemni izpit na pravni in ekonomski fakulteti

Predavanja za prvi in drugi letnik pravne, ekonomske in filozofske fakultete

Družbeno-ekonomska vzgoja

Šola za družbeno upravljanje — 6-dnevni in 1-dnevni seminarji za upravljavce

KOMISIJA ZA USLUŽBENSKE ZADEVE PRI GOSPODARSKI ZBORNICI OKRAJA KOPER

raspisuje naslednja delovna mesta

- REFERENTA ZA KADRE,
- REFERENTA ZA EKONOMSKO-FINANČNE ANALIZE V SEKCIJI ZA INDUSTRIJO, OBRT IN KOMUNALO,
- TAJNIKA SEKCIJE ZA POMORSKO GOSPODARSTVO IN PROMET,
- REFERENTA ZA ORGANIZACIJO POMORSKEGA GOSPODARSTVA.

Pogoji:

Delovno mesto pod 1.: visoka ali višja strokovna izobrazba z najmanj 5 let prakse v šolstvu ali odgovarjajoči upravni službi; — delovno mesto pod 2.: ekonomska fakulteta, višja ali srednja strokovna izobrazba z najmanj deset let ekonomsko-finančne službe; — delovno mesto pod 3.: visoka, višja ali srednja strokovna izobrazba z najmanj deset let ustrezne prakse v gospodarstvu in znanjem vsaj enega izmed naslednjih tujih jezikov: angleščina, francoščina, nemščina; — delovno mesto pod 4.: visoka, višja ali srednja strokovna izobrazba z najmanj pet let ustrezne prakse v gospodarstvu in znanjem vsaj enega izmed naslednjih tujih jezikov: angleščina, italijanščina, nemščina. — Interesenti naj pošljejo prošnjo z opisom osebnih podatkov in zahtevanih pogojev na naslov Gospodarska zbornica okraja Koper — do 15. 9. 1962.

RAZPIS

TRGOVSKO PODJETJE »NANOS« POSTOJNA

raspisuje v šolskem letu 1962/63

- 2 ŠTIPENDIJI ZA VIŠJO KOMERCIALNO SOLO V MARIBORU — KOMERCIALNI ODELEK,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA TEKSTILNO TEHNIČNO SOLO,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA ARANZERSKO SOLO.

Prednost imajo delavci, ki so že zaposleni v podjetju. Ponudbe sprejema uprava podjetja do 31. avgusta 1962.

RAZPIS

TRGOVSKO PODJETJE »NANOS« POSTOJNA

raspisuje v šolskem letu 1962/63

- 2 ŠTIPENDIJI ZA VIŠJO KOMERCIALNO SOLO V MARIBORU — KOMERCIALNI ODELEK,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA TEKSTILNO TEHNIČNO SOLO,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA ARANZERSKO SOLO.

Prednost imajo delavci, ki so že zaposleni v podjetju. Ponudbe sprejema uprava podjetja do 31. avgusta 1962.

RAZPIS

TRGOVSKO PODJETJE »NANOS« POSTOJNA

raspisuje v šolskem letu 1962/63

- 2 ŠTIPENDIJI ZA VIŠJO KOMERCIALNO SOLO V MARIBORU — KOMERCIALNI ODELEK,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA TEKSTILNO TEHNIČNO SOLO,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA ARANZERSKO SOLO.

Prednost imajo delavci, ki so že zaposleni v podjetju. Ponudbe sprejema uprava podjetja do 31. avgusta 1962.

RAZPIS

TRGOVSKO PODJETJE »NANOS« POSTOJNA

raspisuje v šolskem letu 1962/63

- 2 ŠTIPENDIJI ZA VIŠJO KOMERCIALNO SOLO V MARIBORU — KOMERCIALNI ODELEK,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA TEKSTILNO TEHNIČNO SOLO,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA ARANZERSKO SOLO.

Prednost imajo delavci, ki so že zaposleni v podjetju. Ponudbe sprejema uprava podjetja do 31. avgusta 1962.

RAZPIS

TRGOVSKO PODJETJE »NANOS« POSTOJNA

raspisuje v šolskem letu 1962/63

- 2 ŠTIPENDIJI ZA VIŠJO KOMERCIALNO SOLO V MARIBORU — KOMERCIALNI ODELEK,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA TEKSTILNO TEHNIČNO SOLO,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA ARANZERSKO SOLO.

Prednost imajo delavci, ki so že zaposleni v podjetju. Ponudbe sprejema uprava podjetja do 31. avgusta 1962.

RAZPIS

TRGOVSKO PODJETJE »NANOS« POSTOJNA

raspisuje v šolskem letu 1962/63

- 2 ŠTIPENDIJI ZA VIŠJO KOMERCIALNO SOLO V MARIBORU — KOMERCIALNI ODELEK,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA TEKSTILNO TEHNIČNO SOLO,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA ARANZERSKO SOLO.

Prednost imajo delavci, ki so že zaposleni v podjetju. Ponudbe sprejema uprava podjetja do 31. avgusta 1962.

RAZPIS

TRGOVSKO PODJETJE »NANOS« POSTOJNA

raspisuje v šolskem letu 1962/63

- 2 ŠTIPENDIJI ZA VIŠJO KOMERCIALNO SOLO V MARIBORU — KOMERCIALNI ODELEK,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA TEKSTILNO TEHNIČNO SOLO,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA ARANZERSKO SOLO.

Prednost imajo delavci, ki so že zaposleni v podjetju. Ponudbe sprejema uprava podjetja do 31. avgusta 1962.

RAZPIS

TRGOVSKO PODJETJE »NANOS« POSTOJNA

raspisuje v šolskem letu 1962/63

- 2 ŠTIPENDIJI ZA VIŠJO KOMERCIALNO SOLO V MARIBORU — KOMERCIALNI ODELEK,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA TEKSTILNO TEHNIČNO SOLO,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA ARANZERSKO SOLO.

Prednost imajo delavci, ki so že zaposleni v podjetju. Ponudbe sprejema uprava podjetja do 31. avgusta 1962.

RAZPIS

TRGOVSKO PODJETJE »NANOS« POSTOJNA

raspisuje v šolskem letu 1962/63

- 2 ŠTIPENDIJI ZA VIŠJO KOMERCIALNO SOLO V MARIBORU — KOMERCIALNI ODELEK,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA TEKSTILNO TEHNIČNO SOLO,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA ARANZERSKO SOLO.

Prednost imajo delavci, ki so že zaposleni v podjetju. Ponudbe sprejema uprava podjetja do 31. avgusta 1962.

RAZPIS

TRGOVSKO PODJETJE »NANOS« POSTOJNA

raspisuje v šolskem letu 1962/63

- 2 ŠTIPENDIJI ZA VIŠJO KOMERCIALNO SOLO V MARIBORU — KOMERCIALNI ODELEK,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA TEKSTILNO TEHNIČNO SOLO,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA ARANZERSKO SOLO.

RAZPIS

TRGOVSKO PODJETJE »NANOS« POSTOJNA

raspisuje v šolskem letu 1962/63

- 2 ŠTIPENDIJI ZA VIŠJO KOMERCIALNO SOLO V MARIBORU — KOMERCIALNI ODELEK,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA TEKSTILNO TEHNIČNO SOLO,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA ARANZERSKO SOLO.

Prednost imajo delavci, ki so že zaposleni v podjetju. Ponudbe sprejema uprava podjetja do 31. avgusta 1962.

RAZPIS

TRGOVSKO PODJETJE »NANOS« POSTOJNA

raspisuje v šolskem letu 1962/63

- 2 ŠTIPENDIJI ZA VIŠJO KOMERCIALNO SOLO V MARIBORU — KOMERCIALNI ODELEK,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA TEKSTILNO TEHNIČNO SOLO,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA ARANZERSKO SOLO.

Prednost imajo delavci, ki so že zaposleni v podjetju. Ponudbe sprejema uprava podjetja do 31. avgusta 1962.

RAZPIS

TRGOVSKO PODJETJE »NANOS« POSTOJNA

raspisuje v šolskem letu 1962/63

- 2 ŠTIPENDIJI ZA VIŠJO KOMERCIALNO SOLO V MARIBORU — KOMERCIALNI ODELEK,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA TEKSTILNO TEHNIČNO SOLO,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA ARANZERSKO SOLO.

Prednost imajo delavci, ki so že zaposleni v podjetju. Ponudbe sprejema uprava podjetja do 31. avgusta 1962.

RAZPIS

TRGOVSKO PODJETJE »NANOS« POSTOJNA

raspisuje v šolskem letu 1962/63

- 2 ŠTIPENDIJI ZA VIŠJO KOMERCIALNO SOLO V MARIBORU — KOMERCIALNI ODELEK,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA TEKSTILNO TEHNIČNO SOLO,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA ARANZERSKO SOLO.

Prednost imajo delavci, ki so že zaposleni v podjetju. Ponudbe sprejema uprava podjetja do 31. avgusta 1962.

RAZPIS

TRGOVSKO PODJETJE »NANOS« POSTOJNA

raspisuje v šolskem letu 1962/63

- 2 ŠTIPENDIJI ZA VIŠJO KOMERCIALNO SOLO V MARIBORU — KOMERCIALNI ODELEK,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA TEKSTILNO TEHNIČNO SOLO,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA ARANZERSKO SOLO.

Prednost imajo delavci, ki so že zaposleni v podjetju. Ponudbe sprejema uprava podjetja do 31. avgusta 1962.

RAZPIS

TRGOVSKO PODJETJE »NANOS« POSTOJNA

raspisuje v šolskem letu 1962/63

- 2 ŠTIPENDIJI ZA VIŠJO KOMERCIALNO SOLO V MARIBORU — KOMERCIALNI ODELEK,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA TEKSTILNO TEHNIČNO SOLO,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA ARANZERSKO SOLO.

Prednost imajo delavci, ki so že zaposleni v podjetju. Ponudbe sprejema uprava podjetja do 31. avgusta 1962.

RAZPIS

TRGOVSKO PODJETJE »NANOS« POSTOJNA

raspisuje v šolskem letu 1962/63

- 2 ŠTIPENDIJI ZA VIŠJO KOMERCIALNO SOLO V MARIBORU — KOMERCIALNI ODELEK,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA TEKSTILNO TEHNIČNO SOLO,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA ARANZERSKO SOLO.

Prednost imajo delavci, ki so že zaposleni v podjetju. Ponudbe sprejema uprava podjetja do 31. avgusta 1962.

RAZPIS

TRGOVSKO PODJETJE »NANOS« POSTOJNA

raspisuje v šolskem letu 1962/63

- 2 ŠTIPENDIJI ZA VIŠJO KOMERCIALNO SOLO V MARIBORU — KOMERCIALNI ODELEK,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA TEKSTILNO TEHNIČNO SOLO,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA ARANZERSKO SOLO.

Prednost imajo delavci, ki so že zaposleni v podjetju. Ponudbe sprejema uprava podjetja do 31. avgusta 1962.

RAZPIS

TRGOVSKO PODJETJE »NANOS« POSTOJNA

raspisuje v šolskem letu 1962/63

- 2 ŠTIPENDIJI ZA VIŠJO KOMERCIALNO SOLO V MARIBORU — KOMERCIALNI ODELEK,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA TEKSTILNO TEHNIČNO SOLO,
- 1 ŠTIPENDIJO ZA ARANZERSKO SOLO.

NOGOMET

Nogometaši pričakujejo pomoč

Zapisek ob startu prvaka koprškega okraja Delamarisa v prvenstvu slovenske lige

V nedeljo bo prvo kolo nogometnega prvenstva v slovenski ligi, v katerem ponovno nastopa prvak koprškega okraja Delamaris iz Izole. Obeti našega edinega zastopnika v družbi najboljših slovenskih enajstoric pa niso nič kaj rožnati, kajti klub se je znašel v dokajšnjih finančnih težavah.

Prvi problem je v tem, da Delamaris nima igrišča, ki bi ustrezalo predpisom za ligaška tekmovalna. Nimajo namreč ograje ter

slučilnic. Zaradi tega bodo morali Izolčani, kot vse kaže, odigrati prve tekme na koprškem stadionu. To pa seveda draži stroške, da ne govorimo o moralni plati problema. Da stadion v Izoli še ni pripravljen za ligaška tekmovalna je treba pripisati premajhni pomoči občine in podjetij. Pristaši kluba so pokazali izredno požrtvovalnost, saj so s prostovoljnimi delom pripravili material, toda nikogar ni bilo, ki bi plačal kvalificirano

delovno silo za dograditev objektov.

Finančno stanje v klubu je tudi sicer precej pereče. Klub mora odigrati tekme v vseh večjih krajih Slovenije, od katerih so nekateri nad 250 km oddaljeni od Izole. Za celotno sezono bi potrebovali okrog 3 milijone dinarjev, doslej pa so dobili od občinske zveze za telesno kulturo le 200 tisoč dinarjev. Po našem mnenju bo moč rešiti težavni položaj Delamarisa le s skupnimi močmi občine in vseh gospodarskih organizacij koprškega okraja v tem kvalitetnem tekmovalju. Finančno stanje izolskih nogometašev nas spet resno opozarja, kako nujno bi bilo potrebno čimprej formirati občinske sklade za telesno vzgojo, v katere bi se stekali najrazličnejši prispevki.

Delamaris pa ima težave tudi z igravci. Trenutno razpolaga trener Milan Livio s 15 igravci, kar je za tako naporno in dolgo tekmovalje, kakor je republiška liga, odločno premalo. Medtem ko mlajši igravci redno prihajajo na treninge, ne bi mogli reši za starejše igravce in tako bo moštvo začelo prvenstveno sezono precej nepraviljeno.

Upajmo, da se bo stanje v klubu popravilo in da bodo igravci dobili več pomoči od zunaj, s čimer se bo seveda spremenil tudi njihov odnos do kluba.

KOPRSKI WATERPOLISTI NA MLADINSKEM PRVENSTVU LRS

Ko bi imeli več sreče

Koprski waterpolisti so dosegli na nedavnem republiškem mladinskem prvenstvu izreden uspeh, saj so zasedli drugo mesto. Zmagal je Neptun z enakim številom točk kot Koper, vendar z boljšim količnikom. Koprčani so premagali Ilirijo z 10:1, Rudar z 10:0 in Neptun s 7:6, medtem ko so z Ljubljano izgubili s 4:6. O prvem mestu je torej odločala nesrečno izgubljena tekma z Ljubljano. Koprčani so namreč izbrali napadno taktiko. Namesto da bi svoje akcije gradili na hitrih prodorih, so se spuščali v individualne dvoboje, iz katerih so fizično močnejši ljubljanci izšli po navadi zmagovali.

Koprčani so pokazali vselakor velik napredek v primerjavi z lanskim letom. Nedvomno so moštvo bodočnosti in trenerju Francu Sponzi gre vse priznanje. Res pa je, da bodo morali odstraniti še nekatere šibke točke. Predvsem bi morali posvetiti več pozornosti plavanju, saj dober waterpolist je lahko samo dober plavec. Naslednja šibka točka, ki jo bo treba odstraniti, je prilagajanje igre nasprotniku in taktika. Koprčani bodo pa morali na prihodnjih tekmovaljih z ostrejšim nasprotnikom igrati ostreje in z borbenejšim borbenjeje.

NA EVROPSKEM PRVENSTVU RADIOAMATERJEV V »LOVU NA LISICO«

Premoč sovjetskih tekmovalcev

V Ankaranu in okolici je bilo pretekli teden evropsko prvenstvo radio amaterjev v iskanju skritih oddajnikov, ali kakor temu pravijo v »lovu na lisico«. Tekmovavci Poljske, Norveške, Švedske, Avstrije, Sovjetske zveze in Jugoslavije so se pomerili v lovu na kratkih in ultrakratkih valovih. Največ uspehov so imeli sovjetski zastopniki, ki so zmagali tako ekipno kot posamično. Hkrati je treba omeniti še uspeh Jugoslovancev, ki so kot ekipa zasedli drugo mesto, medtem ko so lanski zmagovalci Švedi precej zaostali.

der Akimov (vsi SZ). Četrto mesto je zasedel Jugoslovian Martin Čavelič. Med Slovenci je bil najboljši zdravko Vezjak iz Prevalj na Koroškem, ki je osvojil dvanajsto mesto med 25 tekmovalci iz sedmih držav.

Posebno priznanje pa gre seveda domačinom — radioamaterjem Koprja, ki so pri organizaciji nosili levi delež naporov.

NA KRATKO

V nedeljo, 19. avgusta, se začne nogometno prvenstvo Slovenije. V prvem kolu se srečajo Grafičar z Delamarisom ter Nova Gorica s Klavdivarjem. Na letošnjem nogometnem prvenstvu bo sodelovalo 14 enajstoric. Nogometnima moštvoma koprškega in gorškega okraja želimo vso srečo in dober plasman.

BALINCANJE

Kdo bo občinski prvak?

Minulo nedeljo je novoustanovljena balincarska sekcija TVD Partizan Hrpelje-Kozina priredila občinsko prvenstveno tekmovalje v balincanju. Nastopilo je osem moštev in rezultati so bili: pošta—postaja LM 13:3, železniška postaja—Iplas 13:6, ObLO Hrpelje—vas Hrpelje 13:10 in TVD Partizan Podgrad—TVD Partizan Hrpelje-Kozina 13:1. Polfinalno tekmovalje bo v Podgradu, finale pa v Kozini. Za ta tekmovalja vlada veliko zanimanja, saj se je že prvih tekem udeležilo več kot 50 gledavcev.

Popoldne je bila tekma v malem nogometu med TVD Partizan Hrpelje-Kozina in TVD Partizan Podgrad. Zmagali so domačini z rezultatom 8:1. RK

TITOV TRG NI VEČ PARKIRNI PROSTOR

Da se iz turističnih namenov ne zastonj koprski trg z avtomobili, je notranja uprava prepovedala parkiranje na vseh vzhodni strani pred stolnico in Ložo. Parkiranje je posledje dovoljeno samo na zahodni strani pred poslopjem ObLO. Pač pa je dovoljen obvoz pri Loži in avtomobili morejo parkirati po vsej Trubarjevi ulici. Zadevni znaki so že postavljeni.

NA PIRANSKIH SOLINAH DOHITEVAJO PLAN PROIZVODNJE

Sredi žetve belih kristalov

Ze najstarejši zgodovinski zapiski s področja sedanje piranske komune omenjajo piranske soline, ki so že okrog leta 1200 sovele daleč naokrog. Zgodovina tudi beleži, kako pomembno je bilo, v čigavih rokah so bile silne, kajti lastništvo nad njimi je nomenlo obladati velik del sedanje slovenske obale od Sečovelj do Milj. Zato so bila vedno trenja med posvetno in cerkveno oblastjo pod vsemi vladavinami, ko se skozi stoletja menjavale vse do nedavnih let.

Vse do prihoda Benečanov so piranske, koprške in miljske soline širile svojo proizvodnjo, pod nadoblastjo Benetk pa so stagnirale, ker so Benečani prevzeli nad soljo monopol. Šele v 17. stoletju so soline zopet zaživele in v konkurenčni borbi začele dobivati piranske soline premoč nad koprskimi in miljskimi, ki so počasi začele odmirati. V tistem času so se piranske soline razširile proti morju in že dosegle približno takšen obseg, kakor ga imajo danes.

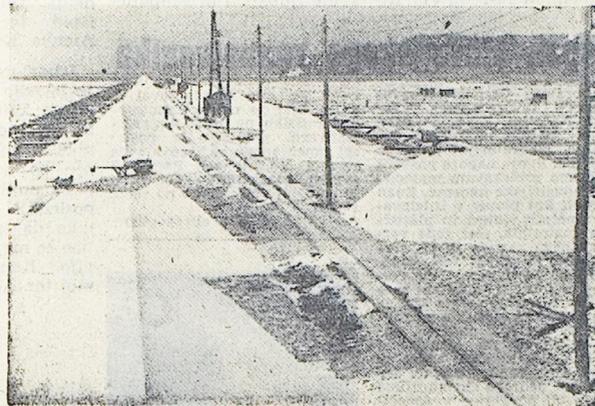
Konec prejšnjega stoletja so postale soline avstrijska državna last. Avstrijci so rekonstruirali desni breg stare struge reke Dragonje in dogradili nekaj skladiščnih prostorov. Najbolj živahna rekonstrukcijska dela so bila v letih 1905 do 1910, potem pa so zastala zaradi vojne.

V času Napoleonove okupacije so zgradili velika skladišča, ki še danes stoje ob glavni cesti Portorož—Piran, in v to dobo spada začetek načrtne

stava vložili le malo pozornosti in eksploatacija soli ni bila na višini.

Leta 1954 se je osnovalo podjetje Piranske soline, ki se je formiralo iz nekdanjih solin italijanskega monopola. Podjetje proizvaja na 6 milijonih 800 tisoč kvadratnih metrih letno povprečno 25 tisoč ton

to je pranje, centrifugiranje in sušenje morske soli za jedilno sol. Letos so že tako predelali 2500 ton, kar predstavlja deset odstotkov povprečne letne proizvodnje, kaže pa, da se bo ta dejavnost v prihodnjih letih z nadaljnjo rekonstrukcijo in uvajanjem novih tehnoloških postopkov znatno razširila. Po-

Kakor je za pravo žetev žita bilo tole vreme v zadnjem času s svojo pasjo vročino kaj malo prida za prave kmetovalce, tako je kar se da streglo solinarjem, ki so bogato žetev belih kristalov nakopili na visoke kupe in iz nate prepeljali z barkami v središnje skladišče v Portorožu. Na sliki: veliki kupi soli čakajo na transport v skladišče

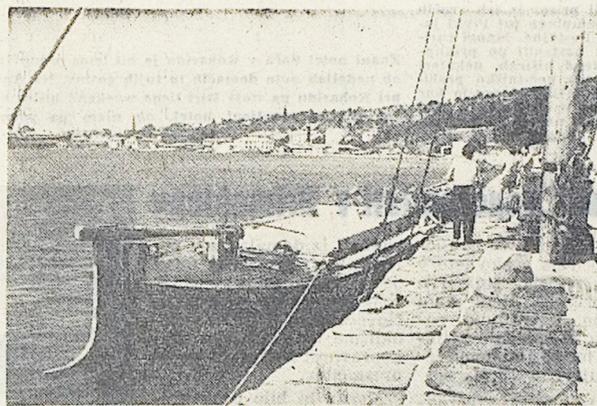
soli in zaposluje okrog 340 solinarjev. Danes je proizvodnja koncentrirana v poletnih mesecih in niha glede na vremenske razmere. Zaradi vedno večjega upadanja solinarske tradicije je podjetje prisiljeno

sebo še bo to potrebno napraviti, ker se povpraševanje po morski soli vedno bolj večja in zato je podjetje začelo tudi z oplemenjevanjem uvožene soli.

Piranske soline lahko danes izpolnijo vse zahteve kupcev po morski soli. Assortiman dosega proizvodnjo jedilne soli v drobno mleti in prirodni granulaciji. Piranska sol se ponuja potrošnikom v ličnih pol in enokilskih polietilenastih vrečah in v 50-kilskih vrečah. Razen jedilne soli odhajajo iz skladišč velike količine industrijske soli, specialne biosalirane soli za potrebe kožarske industrije in tudi živinske soli.

Ugodni aranžmaji s prevoznimi podjetji koprškega okraja omogočajo hitro in ceneno dostavo soli po vsej Sloveniji in zahodnem delu Hrvaške in Istre. Doslej doseženi uspehi na tržišču so plod dolgoletnih proučevanj domačega in prilagajanje proizvodnje potrebam kupcev ter pionirskega dela pri osvajanju procesa oplemenjevanja in pakiranja soli.

Vedno večje zanimanje domačih in posameznih inozemskih kupcev, predvsem Nemcev, po oplemenjenju morski soli pa dokazuje njeno večjo vrednost nasproti rudniški soli, predvsem zaradi njene prirodnosti in okusa ter tudi posebne vrednosti, ki jo ji dajejo morje in sonce.

Ob morskem pomolu pred velikanskimi starimi skladišči soli v Portorožu se v teh dneh vrstijo številne barke in veliki čolni, ki vozijo požeto sol s solin v varno zavetje masivnih skladiščnih zidov, kjer jo bodo solinarji oplemenitili in iz morske napravili jedilno sol

obnove in razširitve piranskih solin.

Avstrijci so že poskušali z enkratno žetvijo soli na leto, po prvi svetovni vojni pa so Italijani prešli na enotensko in celo vsakodnevno žetev. Italijani so v razvoju solinar-

iskati načine izpopolnjevanja tehnološkega postopka posebno še, ker imajo soline možnost širokega razmaha in so vse bolj pomembna gospodarska veja piranske komune.

Pomembna dejavnost piranskih solin je oplemenjevanje,

Z OBISKA V POTAPLJAŠKI SOLI REPUBLIŠKEGA CENTRA ZA PODVODNA RAZISKOVANJA

Med ljubitelji podvodnega sveta

Tam, kjer se je narava poigrala in združila morje s sladkovodnim jezerom, so si potapljači postavili svoj tabor. Zadaj za jezerom v Fiesli pri Piranu se zbere vsako jutro sredi med sotori skupina mladih ljudi in zve v jugoslovansko in potapljaško zastavo, ki se počasi, pod prsti de-

nost, izbrali sami. Izbrali so si ga, ker ljubijo vodo, njene skrivnosti, tihi svet, pol nevarnosti, razburljivih doživljalj, presenečenj, ki že tudi izurjenim potapljačim-instruktorjem vendar je nova navdušujo in jih vabijo vse globlje v temne globočine.

VODE SE JE TREBA PRIVADITI
Bodoči potapljači so se s teorijo potapljanja seznanili že pozimi, kajti preden se človek potopi v morje, mu je treba vedeti marsikaj. Saj lahko že majhna nepravilnost in neznanje človeku dokazeta, da je njegov življenjski prostor vendar na kopnem. Pa tudi oprema se razlikuje od opreme. Zato je bilo treba predavanj o dihanju, plavanju, plavutih, osnovnih zakonih gibanja pod vodo, izmenjevanju zraka... Razen s teorijo so se mladeniči in mladenke, ki bodo že čez nekaj dni napravili prvi potapljaški izpit, seznanili z mokrim elementom in v njem preizkusili na predavanjih nabrano znanje že pozimi v zimskem bazenu. Na morje so prišli že pripravljeni s prvimi izkušnjami in s prvimi spoznanji, da teorija in previdnost nista nikdar odveč. Ze v bazenu so se vsi seznanili, kako se pod vodo natakne maska, kako se voda, ki vdre v masko in neljubo rine v nos, izprazni iz maske pod vodo, kako se je treba potopiti zavzati pas z utežmi in še marsikaj.

dihanje po cevi ne dela več nobenih preglavic. Na splavu, ki je zasidran v Fiesli, se vsako dopoldne nabere gruča mladeničev in mladenk. Nekateri pritskajo na bate, drugi si zavzamejo plativne pasove, na katerih je obešeno 5 in več kilogramov svinečnih uteži. Tudi to dopoldne, ko smo si ogledovali tabor in delo mladih »žab«, so s splava drug za drugim zginjali s plavutmi, masko in obešeni pasom opremljeni mladeniči. Zginjali so v vodo ob hrenju mehurčkov izdihanega zraka in se počasi spuščali proti poraščenemu dnu. Tokrat so drug drugemu iz ust jemali gumijasto cev in jo zamenjavali. Nekateri so to počeli z največjo lahkoto, nekateri pa so po nekaj dobrih požirkih slane vode pokukali iz vode ob spremljavi kašljanja.

ZA ZABAVO — RIBE, RAKI, AMFORE...

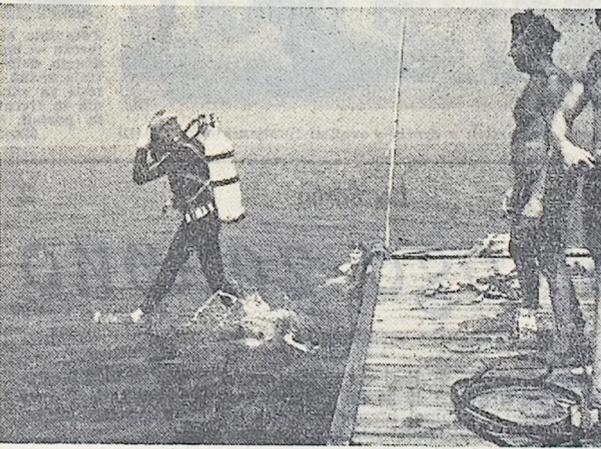
Samo potapljanje brez pravega potapljaškega dela bi bilo seveda dolgočasno. Da bi bilo čimbolj pestro, navadno poskrbe drugi. Potapljači že sedaj sodelujejo pri številnih akcijah pod vodo. Pred kratkim so pomagali vleči iz vode geološko vrtno aparaturo, ki jo je deroča Soča odnesla. V Portorožu so razstrelili betonske stebre, v Piranu pa vsako jutro dva potapljača čistita dno kopališča, ki je poraslo z algami. To so samo nekatera dela, ki jih mladi potapljači opravljajo po naročilu.

Vsak dan kdo izmed potapljaške družbe naostri osti, pobaše puško in prinese v tabor ali pa kar v hladilnik bližnjega bifeja lepe trofeje. Seveda med njimi ne manjka rakov. Da bi bili šotori čim lepši, za dekoracijo vestno skrbijo vsi. Najlepši okras niso lešurji in druge drobnarije z dna. Krase jih amfore, oziroma njih ostanki, ki so jih potapljači pobrali z dna nedaleč od Savudrije, od koder so prinesli tudi stara sidra in druge zanimivosti.

ZA OPREMO SKRBE SAMI

Med potapljači so zastopani vsi poklici, saj so pri tej dejavnosti tudi potrebni. Med njimi so biologi, inženirji, medicini, pravniki, germanisti, ekonomisti, gasilci, miličniki... Tudi tisti, ki v vsakdanjem življenju niso majno veliko opravka s tehniko, v šoli pridejo na račun, saj je treba zdat popraviti splav, pobavrti dihalne aparate-akvalunge, ki jih bodo začeli uporabljati čez nekaj dni, pa spet čistiti in mazati tlačilke, vrezovati nova tesnila, popraviti podvodne puške in še marsikaj. Zato imajo pred šotorom, kjer je spravljeno nekaj sto kilogramov opreme, postavljeno posebno mizo, ki je včasih videti kot prava delavnica. Okoli nje vse mrgoli in pili, žaga, reže, maže, neta. Saj je treba vsak dan kaj popraviti, dopolniti. Šele zvečer, ko sedejo potapljači k večerji, za nekaj časa pozabijo, da so v potapljaški šoli. Takrat smo tudi zastavili nekaj vprašanj nekaterim »učencem« in instruktorjem.

Med najbolj izkušeni instruktorji je nedvomno študent ekonomije Bo-

Ko se potapljači nauče dihanja s tlačilko, pride na vrsto akvalunga. Z njo se da priti precej globlje kot z navadno gumijasto cevjo, nataknjeno na tlačilko. Potrebna je posebna obleka, ki ohranja telesu še kar konstantno toploto

go Erbežnik, ki ima tudi največ potapljaških ur. Letos je ob morju že od prvega maja. Pomagal je graditi kopališče v Zusteri pri Kopru.

»Kaj Vas je privedlo med potapljače?«
»Pogled skozi masko. Opazil sem prečudovito pestro podvodnega sveta. Od takrat me podvodni svet vedno bolj priklepa nase, vsako leto me bolj prevzema. Nikoli se ne bom naveličal potapljanja in iskanja kulturnih spomenikov pod vodo.«

Pri sosedni mizi smo zmotili življenjski pogovor bradatega, v belo oblečenega moža. To je vodja potapljaške šole in tabora, vodja predlanske ekspedicije na Rdeče morje, Mišo Štirn.

»S kakšnim namenom je organizirana potapljaška šola?«
»Na pomlad se je v Ljubljani ustanovil Republiški center za podvodna raziskovanja. Center brez strokovnega kadra ne more delati. Potapljače pa potrebuje tudi mornarica, za reševanje vrgajamo gasilce in miličnike. Potapljači, ki jih bomo naslednje leto še dopolnili usposobili, bodo na voljo tudi raznim inštitutom in drugim ustanovam oziroma podjetjem, ki

bodo tak kader potrebovala. Potapljači, ki jih vzzajamo v šoli Republiškega centra za podvodna raziskovanja, imajo pred poklicnimi potapljači, ki jih poznamo sedaj, to prednost, da so pod vodo okretnejši. To je zaradi tega, ker naši potapljači delajo pod vodo popolnoma nevezani, samostojno, ni jih strah globine in so bolj podobni ribam kot ljudem.«
Dijak srednje tehniške šole Marko Možina-Kršan je navdušen kemik. Potaplja se že dolgo, za šolo pa se je odločil takoj, ko je zvedel zanjo. »V prvem delu tečaja se bom naučil pravilnega postega in potapljanja s pomočjo tlačilke, potapljanja z akvalungo, v drugem delu, ko bodo prišli v šolo novinci, pa bom začel z analizo vode severnega Jadrana. To me izredno veseli, saj bom menda prvi, ki bo opravil analizo morske vode v tem predelu. Obenem pa je to tudi moja počitniška praksa. Laboratorij in vse potrebno že pripravim. Upam, da mi bo analiza popolnoma uspeša.«
Po večerji so se fantje in dekleta razpokali. Nekateri so odšli v Piran, drugi spat. Pa tudi šah in druge družabne igre pridejo na vrsto zvečer.

7. Vetrovec

Na splavu, ki je zasidran pred Fieslo, se vedno nabere veliko kramov. Na njej so akvalunge, zračne tlačilke, firbci, obtežilni pasovi in, navadno, še kup spominkov z morskega dna

Sedenje na morskem dnu je čudovito. Seveda ne gre brez dihanja. Zato je treba imeti v ustih gumijasto cev, po kateri prihaja nov, svež zrak. Porabljeni zrak pa se izplizne mimo cevi v vodo

Letošnja »Miss Jadrana« - Trboveljčanka

Več kot dva tisoč doma-
čin in tujih letoviščarjev je
v sredo, 8. avgusta, v Por-
torožu izbirala letošnjo Miss
Jadrana. Sreča se je to pot
nasmešnila 18-letni Vidi Ri-

javec iz Trbovelj. Prvo me-
sto je zasedla v dokaj hudi
konkurenci 40 konkurentinj
iz naše in nekaterih tujih
držav. In vendar je zaradi
svoje ljubkosti in simpatič-

nosti osvojila publiko, da je
v večini glasovala zanjo.
Drugo mesto je zasedla 20-
letna Eva Hertzmon iz
Stockholma, a tretje sta si
delili Dunajčanka Kristl
Gold ter Ljubljankica
Alenka Kremžar.

Izbor najlepšega dekleta
je izvedlo občinstvo in ži-
rija, v kateri so bili domači
in tuji novinarji, književ-
niki in slikarji. Kandidati-
ne so večkrat defilirale
pred publiko, oblečene po
poslednji svetovni modi,
tako da je izbiranje lepo-
tice že mejilo na modno re-
vijo. Konferansije je bil
mojster Adolf Jenko.

Uspeh slovenskega znanstvenika

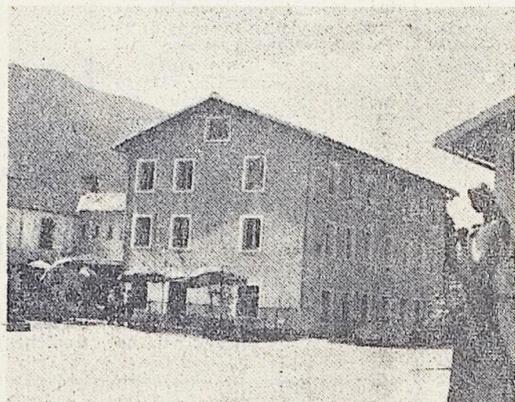
Laboratory Camille Dreyfus
Research, Triangle Park, v Se-
vernih Karolinah, ZDA, je eden
najbolj važnih in znanih ke-
mijskih laboratorijev severne
Amerike. Svoje napore posveča
predvsem preiskavam materia-
la v industrijske namene. Znan
je zlasti kot pionir v izdelova-
nju umetnih vlaken in plastič-
nega materiala. Sedmega raz-
iskovalnega zavoda je dr. An-
ton Peterlin, bivši red. prof.
Ljubljanske univerze. Pred voj-
no je študiral v Ljubljani ma-
tematiko in fiziko, leta 1938 je
promoviral iz filozofije na uni-
verziteti v Berlinu, nato pa po-
učeval fiziko na ljubljanski
univerzi. Po končani vojni je
nekaj časa vodil Stefanov in-
stitut za jedrsko fiziko. Leta
1955 je bil povabljen v Ameri-
ko, kjer je več mesecev pre-
daval na Wayne State Univer-
sity. Leta 1959 je odšel v Nem-
čijo, kjer je poučeval fiziko
na visoki tehnični šoli v Mün-
chenu in na univerzi v Mainz,

nato pa znova odpoval v
ZDA, kjer je nekaj časa pre-
učeval fiziko na znani univerzi
Harvard, nato pa je postal
šef omenjenega raziskovalnega
zavoda v Triangle Parku. S
svojimi znanstvenimi delomi si
je pridobil velik ugled po vsem
svetu.

(Po »Prosvetli«)

Vsakdanji prizor iz teh vročih
dni pri campingu pri Pivki ja-
mi blizu Postojne. Mnogi turi-
sti so se nastanili po prikup-
nih weekend hišicah, nekateri
pa so svoje počitniško prebi-
vališče pripeljali in vozilo kar
s seboj na dveh kolesih. Med
sedanjimi je največ Nemcev in
Angležev

Znani hotel Soča v Kobaridu je bil letos prenovljen in je zlasti
ob nedeljah poln domačih in tujih gostov. Na Antonovem griču
pri Kobaridu pa stoji štiri lične weekend hišice s 16 posteljami.
Na sliki prenovljeni hotel, ob njem pa spomenik pesnika
Simona Gregorčiča

Z volitev za naslov Miss Jadrana 1962 pred dnevi v Portorožu.
Zmagovalka Mira Rljavec nosi številko 48 in stoji tretja z desne
proti levi

ARHEOLOŠKA IZKOPAVANJA S POMOČJO VOJSKE

Mehiški arheologi so se
lotili na nekem področju,
kjer živijo pretežno Indi-
janci, arheoloških izkopa-
vanj. Gre za zelo bogato
arheološko najdbišče, toda
Indijanci so se na vse kripl-
je upirali izkopavanju star-
nih grobišč iz 11. oziroma
12. stoletja. Arheologi ni
preostalo drugega, kot da
so poklicali na pomoč voj-
sko, da so lahko nadaljeva-
li to nenavadno izkopava-
nje.

Na sliki je moderno kegljišče
Slovenskega centra v Barber-
tonu v ZDA, kjer je velika ko-
lonija slovenskih in jugoslo-
vanskih izseljencev. Posebnost
kegljišča je, da se keglji sami
postavljajo s posebno napravo
z metalšice. Dekle na sliki je
Dona Zupce, katere družina je
vsa vključena in aktivno dela
v slovenskih organizacijah v
ZDA

Kje je kaj te dni

RADIO KOPER

Vsak dan razen nedelje poročila
ob 7,30, 13,30, glasba za dobro jutro
ob 7,15, 7,35, radijski dnevnik ob
15. uri.

NEDELJA, 19. avgusta:

8,40 Z vedro pesmijo v nedeljsko
jutro — 9,00 NASA REPORTAŽA:
»Da bomo boljše informirani« —
9,15 Zabavni zvoki — 9,45 Poje Ce-
terina Valente — 10,30 SOSEDMI
KRAJI IN LJUDJE — 10,00 Glasba
po željah — 15,00 DNEVNIK —
15,10 Zabavna glasba, vmes reklame —
15,15 Poje zbor iz Dober-
doba p. v. Albina Verginelle —
16,30 Igrajo veliki zabavni orke-
stri.

PONEDELJEK, 20. avgusta:

13,40 Odlomki iz oper — 14,30 Od
ansambla do orkestra — 15,15 Za-
bavna glasba, vmes reklame —
15,30 Slovenske narodne.

TOREK, 21. avgusta:

13,40 V ritmu z malimi ansambli
— 14,00 Paleta zabavnih popevk —
14,30 Igra deški tamburaški zbor
iz Spilja — 14,45 Poje dekliški
zbor II. in III. letnika 1960/61 to-
lminskega učiteljskega p. v. Vere
Clemente — 15,15 Zabavna glasba,
vmes reklame — 15,30 Poskočne
in okroglice.

SREDA, 22. avgusta:

13,40 Zabavni ritmi — 14,00 Odme-
vi iz Jugoslavije — 14,30 Za oddih
in razvedrilo igrajo in pojo I.
Bavados, Jelka Cvetežar, Ke-
nyon Hopkins, Bobby Darin in
Billy Butterfield — 15,15 Zabavna
glasba, vmes reklame — 15,30 Poje
zbor DPD Svobode »Slava Klavora«
iz Maribora.

ČETRTEK, 23. avgusta:

13,40 V ritmu z orkestri — 14,00
Glasba po željah — 14,30 Melodije
za prijetno popoldne — 15,15 Za-
bavna glasba, vmes reklame —
15,30 Ljudske melodije iz Bele
Krajine.

PETEK, 24. avgusta:

13,40 Zbor Moravskih učiteljev iz-
vaja skladbe Bedricha Smetane —
14,00 Vedro in popularno — 14,30
Iz Suppejevih oper — 15,15 Za-
bavna glasba, vmes reklame —
15,30 Igra Češka godba.

SOBOTA, 25. avgusta:

13,40 Popevke in ritmi od tu in
tam — 14,30 Mali koncert zabavne
glasbe — 15,15 Zabavna glasba,
vmes reklame — 15,30 Nekaj do-
mačih popevk.

KINO

KOPER: 17., 18. in 19. avgusta
ameriški barvni CS film SERE-
NADA VELIKE LJUBEZNI; 20.
avgusta italijanski film KROŠ-
NJARJI; 21. avgusta ameriški
barvni film MELODIJE IN PLE-
SI; 22. in 23. avgusta ameriški
barvni film KONJENIKI.
IZOLA: 17. avgusta italijanski
barvni CS film BENETKE, ME-
SEČINA IN TI; 18. in 19. avgusta
francoski barvni CS film PAZI,
KAJ DELAS, DANIJELA; 20. in
21. avgusta ameriški barvni CS
film KONJENIKI; 22. avgusta ju-
goslovanski film SREČA PRIDE-
OB DEVETIH (Zelje in dežju);
23. in 24. avgusta sovjetski film
MELODIJE IN IGRE.
SKOPJE: 19. avgusta italijanski
film KAKO LEPO JE ŽIVETI;
21. avgusta francoski barvni CS
film PAZI, KAJ DELAS, DANIJELA;
23. avgusta italijanski film
KROŠNJARJI.
SMARJE: 18. avgusta italijanski
film KAKO LEPO JE ŽIVETI;
19. avgusta italijanski barvni CS
film BENETKE, MESEČINA IN
TI; 22. avgusta francoski barvni
CS film PAZI, KAJ DELAS,
DANIJELA.
ILIRSKA BISTRICA: 18. in 19. av-
gusta nemški barvni film
EŠNAPURSKI TIGER; 22. in 23.
avgusta zabavni film NE DRE-
ZAJ V SREČO.
SEŽANA: 17. avgusta italijanski
film KRUH IN CVETJE; 18. in
19. avgusta italijansko-francoski
CS film ANA IZ BROKLYNA;
21. in 22. avgusta jugoslovanski
film TI LOVIS; 23. in 24. av-
gusta jugoslovanski film RDEČA
ZVEZDA.
POSTOJNA: 17., 18. in 19. avgusta
ameriški barvni film DRE-
VO ZA OBESANJE; 21. in 22.
avgusta jugoslovanski film
SOLUNSKI ATENTATORJI.
PIVKA: 18. in 19. avgusta ameri-
ški barvni film AVANTURE TO-
MA SOJERJA; 22. avgusta fran-

TELEVIZIJA

coski film ESKADRILA NOR-
MANDIE.
PRESTRANEK: 19. avgusta ameri-
ški CS film ZGUBLJENI AVTO-
BUS.

TELEVIZIJSKI SPORED STUDIA LJUBLJANA OD 19. DO 25. AVGUSTA

Četrtek, 23. avgusta:
20,20 INTERPOL — serijski film
20,50 TV OZORNIK.
21,20 SREČANJE V STUDIU A
— zabavno-glasbena oddaja — so-
delujejo: plesni orkester Akade-
mik, kvartet pianista Aleksandra
Subote, pevka Ljiljana Petrović
in vokalni ansambel Magnifico.
Petek, 24. avgusta:
20,20 GOSPOD HULOT NA PO-
CITNICA — francoska filmska
komedija iz sporeda jugoslovanske
kinoteke — v uvodu predava prof.
Brenk.

ZA ČISTOST IN PRISTNOST NAŠIH IMEN

Koprsko in rižansko polje

Okolica Kopra ima poseb-
nost, kakršne drugod v Jugos-
laviji ne poznajo — ozemlja,
ki leži niže, kakor pa je višina
morske gladine. Največ takih
ozemelj je na Nizozemskem,
kjer imajo zanje poseben izraz
polder. Ko so z opustitvijo sol-
in, zgradijo jezov in izsu-
šitvijo ta ozemlja nastala, niti
Italijani niti Slovenci zanje
niso imeli primernega izraza,
zato so jih pričeli imenovati
preprosto bonifike. Beseda po-
meni izboljšano zemljišče —
usposobljeno za obdelovanje,
uporabljiva pa je za vsa taka
ozemlja, tudi tista, ki so jih
kjerkoli preprosto osušili ali
kako drugače izboljšali.

Naši ljudje so izraz bonifika
sprejeli največkrat v prepri-
čanju, da pomeni povsem do-
ločeno, pod morsko gladino le-
žeči svet. Pri pisanju moremo
zaslediti tudi pisano z veliko
začetnico Bonifika, s čimer
dobil smisel ledinskega ali pa
krajevnega imena. Ker nizo-
zemske besede polder ne bomo
sprejemali, bonifika pa ne po-
meni nič konkretnega, bo pač
najpametneje, da imenujemo
zemljišča polja. Stvarno imamo
dve »bonifiki«, koprsko in
ankaransko ali rižansko, torej
dve polji — Koprsko polje in
Ankaransko ali Rižansko pol-
je. Za slednje bi kazalo odlo-
čiti se za Rižansko polje, ker
je v zgornjem delu to ime staro
že več stoletij. Če bi hoteli
razločevati med starim poljem
in »bonifiko«, bi mogli govoriti
in pisati tudi o spodnjem in
zgornjem Rižanskem polju.
Da ti dve »bonifiki« že prej
nista dobili imena polje, je
vzrok v tem, da sta bili soline,
soline pa ne morejo biti polje,
po opustitvi solin pa tudi ne
soline. Zdaj sta stvarno obde-
lano polje. Govorimo zato in
pišimo Koprsko polje in Ri-
žansko polje! R.

Izvrstno, mlkva pa sva res
za skupaj

Koprski esperantisti v Primoštenju

Zveza esperantistov Slo-
venije prireja vsako leto v
poletnih mesecih seminarje,
na katerih se njeni člani
zblizujejo, navezujejo po-
znanstva in sklepajo prijat-
eljstva ter se jezikovno iz-
popolnjujejo.

Letos so koprski esperan-
tisti preživeli deset dni v
Primoštenju blizu Sibenika,
kjer je mednarodni cam-
ping esperantistov. V tem
campingu se zbirajo espe-

rantisti iz domala vseh ev-
ropskih držav. Med njimi
je osnovna ideja medna-
rodnega jezika — pot do
človečanstva in internacio-
nalizma ter jezikovna ena-
kopravnost — naša svojo
uresničitev.

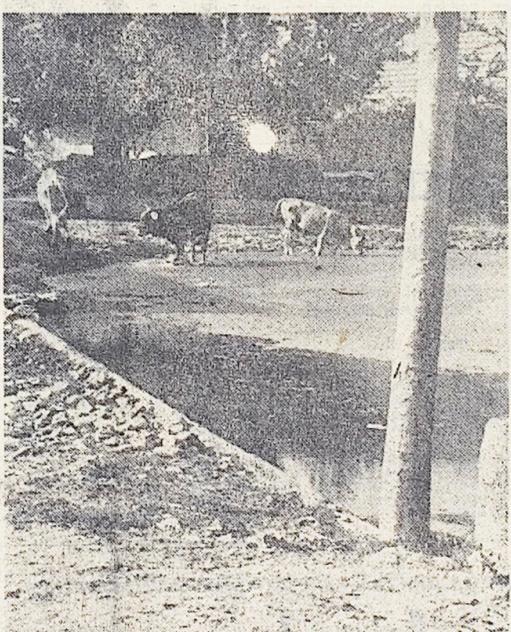
Morda bi bilo prav ure-
diti podoben camping tudi
kje ob slovenski obali.

Piranski esperantisti v družbi s svojimi ljubljanskimi prijatelji

Zdravilna blatna kopel v Por-
torožu — blatna obloga nog in
drugih delov telesa — že po-
staja znana po svoji učinkovi-
tosti za zdravljenje revmatič-
nih in živčnih obolenj in obe-
ta postati močna privlačnost
skozij vse leto

VOLČE: sredi vasi je star vaški kal. V njem, tako pomnilo tudi
najstarejši vaščan, nikoli do kraja ne usahne voda. V poletnih
mesecih je vode sicer manj, gladina pa je čez in čez prepre-
žena z zelenkastim slojem alg. In prav na to vodo je živina bolj
pogoltna, kakor na še tako čisto kje drugje

Lev Šejn: 2 Strogo zaupno

Vohunska zgodba iz II. svetovne vojne

Pickenbrock in Weitzel sta se spogledala in jela še bolj pazlji-
vo poslušati arjo, ki jo je jel Canaris spet požvižgavati. V tem
hipu je skočil v kabinet brez običajnega trkanja Canarisov adju-
tant. Ves bled od vznemirjenja je težko zamrmral:
»Gospod reichsführer SS!«
»Kaj?!« je vzkliknil Canaris, ki ni mogel verjeti svojim ušesom.
»Kaj?!«
»Gospod reichsführer...« je še enkrat zamrmral adjutant in
obmolknil. V kabinet je lagodno stopil Himmler.
Pickenbrock, Weitzel in Krashke so se krčevito zrnali kot
na povelje »mirno«. Canaris je pohitel h Himmlerju, ki je tokrat
prvič obiskal ta kabinet. Canarisov adjutant je takoj odšel iz sobe.
»Zdravo, admiral Canaris,« je pozdravil Himmler ne da bi
pogledal v tisto stran, kjer so stali Pickenbrock, Weitzel in Kra-
schke, »prišel sem, da vas obvestim o nekem sporazumu.«
»Na razpoloženju sem vam, gospod reichsführer,« je rekel Ca-
naris in primaknil Himmlerju udoben usnjen naslanjač. »Dovolite
mi, da vam predstavim svoje sodelavce: generalni podpolkovnik
Pickenbrock, polkovnik Weitzel, naš ataše v Moskvi, in gospod
Krashke...«
Himmler se je počasi zleknil v naslanjač, pogledal odrevenele
Canarisove sodelavce in z nasmeškom dejal:
»Dobro, dobro. General Pickenbrock je moj star znanec, o pol-
kovniku Weitzlu sem slišal kot o sposobnem človeku, o gospodu
Krashkeju pa sem slišal praviti, da je pravi Nemec in izkušen
obveščevavec. Če se ne motim, delajo vsi nad ruskimi problemi?«
»Točno, gospod reichsführer SS,« je dejal Canaris in si razbijal
glavo z vprašanjem, kaj neki je Himmlerja prineslo v kabinet.
»V tem primeru,« je nadaljeval reichsführer, »ti gospodje lah-
ko sodelujejo pri razgovoru.«
Iz žepa svoje črne bluze je izvlekel skrbno zložen papir in jel
govoriti z izrazito poslovnim tonom:

»Gospodje, večeraj sva z reichsministrom von Ribbentropom,
po osebni zapovedi Fűrera, podpisala sporazum, ki zajema tudi
vaše področje dela, dragi admiral. Tega dokumenta ne bom bral
v celoti, njegovo bistvo je razvidno iz tegale odstavka...
»Ministrstvo za zunanje zadeve bo nudilo tajni obveščevalni
službi vsako mogočo pomoč. Minister zunanjih zadev Reicha bo,
kolikor bo to mogoče v zvezi z zunanjo politiko, vključil določene
sodelavce obveščevalne službe v sestavi predstavništva v inozem-
stvu...«
Himmler je za hipec premolknil in pogledal Canaris.
»Še en dokaz več za Fűrerevo modrost,« je rekel Canaris
ganjeno, »on je vedno razumel pomen naše službe...«
»Poslušajte dalje,« ga je prekinil Himmler in spet začel brati:
»Odgovorni sodelavec obveščevalne službe mora redno infor-
mirati vodjo misije o vseh bistvenih vprašanjih dejavnosti tajne
obveščevalne službe v določeni državi.«
Canarisov obraz se je neprijetno razpotegnil. Gospod admiral
ni bil navajen, da bi ambasadorje obveščal »vseh bistveno važ-
nih vprašanjih« svoje dejavnosti. Polkovnik von Weitzel se tudi ni
mogel premakniti in je glasno vzdihnil. Gospod Krashke pa je
narobe takoj oživel. Jasno mu je postalo, da bo v Moskvo odpoval
z diplomatskim poimnim listom in da se bo tako izognil kakršnemu
koli tveganju, ker ga bo varovala diplomatska nedotakljivost...
Himmler jih je ošinil s strupenim nasmeškom.
»Gospodje,« je dejal zateglo, »bojim se, da zadnja točko dogo-
vora razumevate preimitivno... Seveda je treba diplomate
informirati, vendar... rekel bi, v okvirih kompetenc njihovih po-
vsem diplomatskih nalog... Ne verjamem, da bi se bilo pri tem
potrebno poglobljati v odvečne podrobnosti, zakaj dvojna konspira-
cija je — osnovna naloga našega poklica...«
»Tako je, gospod reichsführer SS!« je radostno vzkliknil Ca-
naris, ki je sedaj razumel, da »sporazum« ni postavil njegovega dela
pod nadzorstvo diplomatov, ki jih ni trpel. »Zelo sem vam hvale-
žen za to pojasnitev...«
»To je posebno važno za delo v Moskvi,« je previdno rekel
Pickenbrock, »posebno še, če upoštevamo razpoloženje našega am-
basadorja gospoda Schulenburga...«
»Na kakšno razpoloženje pa mislite, general?« je naglo vpra-
šal Himmler.

»O tem bi vam bolje referiral polkovnik von Weitzel,« je od-
vrnil Pickenbrock in sklenil, da se bo za vsak primer držal ob
strani.
»Prokleti lisjak,« je sam pri sebi pomislil Weitzel, »vse je prelo-
žil name.«
»Kaj bi torej lahko referiral, polkovnik Weitzel?« je vprašal
Himmler ne da bi odvrnil pogled z Weitzla, ki je razmišljal o tem,
kako naj odgovori, da bi ugajal reichsführerju SS.
»Gospod von Schulenburg je seveda izkušen diplomat,« je začel
Weitzel previdno, »povsem vdan svoji domovini, vendar, gospod
reichsführer SS, čutim za svojo vojaško dolžnost, da o gospodu von
Schulenburgu izjavim, hkrati s svojim globokim spoštovanjem do
njegove osebnosti in razumevanja njegovih zaslug...«
»Povejte mi polkovnik,« ga je nenadoma prekinil Himmler, »ali
deklamirate jubilarno zdravico ali poročate svojemu vodji in
reichsführerju SS?«
Weitzlu se je odvalil kamen s srca. Razumel je, kaj je potreb-
no, da bi ugajal Himmlerju.
»Predvsem hočem biti s svojimi sodbami nepristranski,« je de-
jal Weitzel že z večjim zaupanjem v samega sebe. »Za svojo dol-
žnost čutim potrebo, da iskreno izjavim, da naš ambasador napačno
obvešča fűrereja o položaju v Moskvi.«
»Tako, tako,« je zamrmral Himmler z neprikritim zanimanjem.
»Nadaljujte, polkovnik. To je zanimivo, to je zelo interesantno.«
»Gospod polkovnik je pristaša miroljubnih odnosov s Sovjetsko
zvezo,« je nadaljeval Weitzel, »in to ga zasleplja. Gospod ambas-
dor prepričuje fűrereja, da Moskva nima nikakršnih namenov, da
bi napadla Nemčijo, da se ne pripravlja na vojno, jaz pa sem pre-
pričan v obratno.«
»Prav imate, polkovnik,« je dodal Himmler, »tudi jaz sem va-
šega prepričanja.«
»Bolje rečeno, gospod reichsführer SS,« je nadaljeval Weitzel,
ki ga je Himmlerjeva opazka obrabila, »v globini svoje duše iz-
gubljam politično zaupanje do gospoda von Schulenburga.«
»Res?, se je začudil Himmler s takšnim tonom, da je postalo
jasno, da je zanj sprejemljiva tudi takšna skrajnost.
»Zal,« je dejal von Weitzel kisló, »si ne morem kaj, da ne bi
svojege mnenja držal zase. Z gospodom ambasadorjem se ne mo-
rem strinjati pri ocenjevanju obrambne moči Sovjetske zveze. Naš
spoštovani von Schulenburg je na žalost slabo podkovan v vojaških
vprašanjih. Njegove trditve, da je sovjetska armada odlično pri-
pravljena, so zgrešene in škodljive.«

* Avtentični dokument. Prebrali so ga na nürnberškem procesu.